VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ TƯ
20.8.2025 (27.6 (N) Ất Tỵ)
Số 100 (4234)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

KHỞI CÔNG, KHÁNH THÀNH CÁC CÔNG TRÌNH CHÀO MỪNG CÁCH MẠNG THÁNG TÁM VÀ QUỐC KHÁNH 2.9:

Mỗi công trình là những mảnh ghép làm rạng rỡ bức tranh dân tộc Việt Nam

● **Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng dự lễ khởi công Trung tâm Huấn luyện thể thao quốc gia tại Đà Lạt** [2+3]



Tổng Bí thư Tô Lâm; Thủ tướng Phạm Minh Chính; lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước và các đại biểu tham quan triển lãm tại Trung tâm Triển lãm Quốc gia Việt Nam Ảnh: TR.HUẤN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Khúc tráng ca mùa Thu với văn hóa song hành cùng phát triển

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Trong không khí cả nước hân hoan hướng tới kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2.9, ngày 19.8.2025 đã ghi dấu như một khúc tráng ca của niềm tin và khát vọng, khi 250 công trình với tổng vốn đầu tư 1,28 triệu tỉ đồng đồng loạt được khởi công và khánh thành trên khắp mọi miền Tổ quốc. Từ những khu công nghiệp, trung tâm y tế, hạ tầng giao thông cho tới các thiết chế văn hóa, thể thao, tất cả đều cùng chung nhịp đập của mùa Thu lịch sử. **(Xem tiếp trang 9)**

Tạo đột phá trong phát triển văn hóa, con người Việt Nam

[8]

Lãng quên lũy đá cổ Kỳ Lạc trên dãy Hoành Sơn?

[5]

ỨNG DỤNG AI VÀO NGHỆ THUẬT:

"Con dao hai lưỡi" cho sự sáng tạo

[10]



KHỞI CÔNG, KHÁNH THÀNH CÁC CÔNG TRÌNH CHÀO MỪNG CÁCH MẠNG THÁNG TÁM VÀ QUỐC KHÁNH 2.9:

Mỗi công trình là những mảnh ghép làm rạng rỡ bức tranh dân tộc Việt Nam

● **Bài, ảnh: HÀ AN-TRẦN HUẤN**

Sáng qua 19.8, trên cả nước đã diễn ra đồng loạt lễ khởi công, khánh thành 250 công trình, dự án tại 80 điểm cầu chào mừng kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam 2.9.

Tham dự sự kiện tại điểm cầu trung tâm có Tổng Bí thư Tô Lâm; Thủ tướng Phạm Minh Chính; nguyên Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng; nguyên Thường trực Ban Bí thư Lê Hồng Anh; Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy Hà Nội Bùi Thị Minh Hoài. Buổi lễ được tổ chức theo hình thức trực tuyến từ điểm cầu trung tâm (Trung tâm Triển lãm Việt Nam, Hà Nội) đến 79 điểm cầu của 34 tỉnh, thành phố.

250 dự án, công trình trên địa bàn 34 tỉnh, thành phố đủ điều kiện để khởi công, khánh thành với tổng mức đầu tư khoảng 1.280.000 tỉ đồng, trong đó có 89 dự án, công trình khánh thành; 161 dự án, công trình khởi công. Có 8 dự án quan trọng quốc gia, 46 dự án nhóm A; 155 dự án nhóm B và 41 dự án nhóm C.



Tổng Bí thư Tô Lâm; Thủ tướng Phạm Minh Chính; lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước thực hiện nghi thức khởi công, khánh thành 250 công trình tại điểm cầu trung tâm

"Xoay chuyển tình thế, chuyển đổi trạng thái" hạ tầng chiến lược của quốc gia

Phát biểu tại sự kiện quan trọng này, Thủ tướng Phạm Minh Chính bày tỏ vinh dự và tự hào, xúc động cùng Tổng Bí thư Tô Lâm và các lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các lãnh đạo, nguyên lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương và địa phương, cùng toàn thể đồng bào, đồng chí trên cả nước dự lễ khánh thành, khởi công 250 dự án, công trình với tổng mức đầu tư gần 1,3 triệu tỉ đồng, được truyền hình trực tiếp với 80 điểm cầu tại khắp ba miền Bắc - Trung - Nam của Tổ quốc, góp phần đổi mới việc tổ chức các ngày kỷ niệm lớn của đất nước.

Nhìn lại chặng đường 80 năm qua, chúng ta càng thêm tự hào về truyền thống lịch sử, quá khứ oai hùng của cha ông, của dân tộc ta; nhìn lại để càng thêm trân quý và hiểu được giá trị của độc lập, tự do, hòa bình và thống nhất; nhìn lại để càng thêm trân trọng và biết ơn sự hy sinh anh dũng của các thế hệ đi trước, các anh hùng, liệt sĩ của dân tộc; nhìn lại để tiến xa hơn, trở nên mạnh mẽ, kiêu hãnh và vững tin hơn vào tương lai của dân tộc trong kỷ nguyên mới; nhìn lại để tự tin, để làm tiếp những công trình thế kỷ như đường sắt tốc độ cao Bắc Nam, đường sắt đô thị Hà Nội, TP.HCM, trung tâm tài chính quốc tế tại TP.HCM, Đà Nẵng… Với tinh thần Cách mạng Tháng Tám bất diệt, hiện nay, chúng ta đang nỗ lực tăng tốc, bứt phá, thần tốc, táo bạo hơn nữa để thực hiện thắng lợi các mục tiêu mà Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 đã đề ra, quyết tâm hiện thực hóa hai mục tiêu chiến lược 100 năm.

Trong bối cảnh đó, thời gian qua, dưới sự lãnh đạo của Đảng, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã quyết liệt chỉ đạo việc tập trung nguồn lực thực hiện ba đột phá chiến lược để phát triển đất nước nhanh và bền vững, trong đó có phát triển hạ tầng chiến lược, khơi thông mọi nguồn lực để phát triển đất nước. Một loạt các tuyến quốc lộ, cao tốc huyết mạch được hình thành, các dự án quan trọng có quy mô lớn, nhiều công trình mang tầm vóc quốc tế, các khu công nghiệp, khu đô thị, hạ tầng y tế, giáo dục, văn hóa, xã hội, thể thao… được đầu tư, xây dựng và khánh thành. Chúng ta đang phấn đấu đến hết năm 2025, cả nước có ít nhất 3.000 km đường bộ cao tốc, 1.700km đường bộ ven biển; cơ bản hoàn thành Cảng hàng không quốc tế Long Thành, nhà ga quốc tế T2 sân bay Nội Bài; hoàn thành ít nhất 100.000 căn nhà ở xã hội, khởi công đường sắt tuyến Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng, giải phóng mặt bằng tuyến đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam, từng bước hoàn thiện hệ thống đường sắt đô thị, xây dựng các cảng biển lớn Cần Giờ, Hòn Khoai, triển khai các dự án hạ tầng giao thông, năng lượng với Lào, Campuchia và các nước ASEAN… Đây là những tiền đề, nền tảng quan trọng cho sự phát triển mạnh mẽ kết cấu hạ tầng của đất nước trong giai đoạn mới, trong kỷ nguyên mới.



Tổng Bí thư Tô Lâm trao Huân chương Lao động hạng Nhất tặng Tập đoàn Vingroup vì thành tích đặc biệt xuất sắc trong việc tổ chức triển khai xây dựng Trung tâm Triển lãm Việt Nam

Thủ tướng nhấn mạnh: Hôm nay, chúng ta tổ chức lễ khánh thành, khởi công đồng loạt 250 công trình, dự án với quy mô lớn, kỹ thuật phức tạp, có vai trò rất quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội, thu hút sự tham gia mạnh mẽ của các doanh nghiệp tư nhân... Tại đây, chúng ta khánh thành Trung tâm Hội chợ triển lãm quốc gia có quy mô 90 ha, tổng vốn đầu tư hơn 7.000 tỉ đồng, được hoàn thành chỉ trong 10 tháng, hứa hẹn là không gian góp phần thúc đẩy sự phát triển ngành dịch vụ công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí của Việt Nam... Thủ tướng chỉ rõ: Các công trình trọng điểm kinh tế - xã hội được khánh thành, khởi công hôm nay mang nhiều ý nghĩa chiến lược, trong việc "xoay chuyển tình thế, chuyển đổi trạng thái" hạ tầng chiến lược của quốc gia.

Thủ tướng bày tỏ kỳ vọng, mỗi công trình hôm nay sẽ tiếp tục là những mảnh ghép tô thắm và làm rạng rỡ bức tranh dân tộc Việt Nam "Độc lập - Tự do - Hòa bình - Thống nhất - Hội nhập - Hùng cường - Phồn vinh - Văn minh - Thịnh vượng". Hy vọng chúng ta sẽ có thêm những công trình biểu tượng mới của đất nước Việt Nam được bạn bè trong khu vực và trên thế giới nhắc tới và ngưỡng mộ; thêm nhiều không gian văn hóa - xã hội sáng tạo để nhân dân được thụ hưởng ngày càng nhiều.

Đoàn kết, thống nhất, cùng làm, cùng thắng và cùng phát triển

Năm 2025 là năm diễn ra nhiều sự kiện trọng đại của đất nước, năm tổ chức đại hội đảng các cấp, tiến tới Đại hội XIV của Đảng, điểm khởi đầu của kỷ nguyên mới, kỷ nguyên phát triển giàu mạnh, văn minh, phồn vinh, thịnh vượng của dân tộc như Tổng Bí thư Tô Lâm đã nêu. Do đó, để nhanh chóng đưa các công trình vào khai thác, sử dụng, phục vụ mục tiêu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới và với tinh thần "các dự án càng sớm triển khai thì càng hiệu quả, giảm ICOR, không đội vốn, không kéo dài, nhân dân vui mừng, xã hội phấn khởi, địa phương và đất nước phát triển", người đứng đầu Chính phủ đề nghị:

Thứ nhất, yêu cầu chủ đầu tư và đơn vị liên quan tổ chức quản lý, vận hành và khai thác, sử dụng các công trình, dự án đã khánh thành hôm nay bảo đảm an toàn, phát huy hiệu quả đầu tư, bảo đảm môi trường sáng - xanh - sạch - đẹp. Các địa phương khai thác tối đa lợi thế của các dự án để đầu

tư quy hoạch, phát triển không gian, hạ tầng mới nhằm thúc đẩy sự phát triển của kinh tế - xã hội địa phương. Đồng thời, tiếp tục quan tâm chăm lo đời sống của người dân, nhất là các gia đình đã nhường đất cho dự án. Thứ hai, đề nghị các địa phương, chủ đầu tư, nhà thầu, cơ quan, đơn vị liên quan tập trung tháo gỡ pháp lý, đầu tư trang thiết bị, nhân lực, nguồn lực, khẩn trương giải quyết các điều kiện thủ tục hành chính cần thiết để nhanh chóng triển khai thi công, phấn đấu hoàn thành vượt tiến độ, nâng cao chất lượng đã cam kết, sớm đưa các công trình, dự án vào khai thác, sử dụng hiệu quả.

Thứ ba, yêu cầu các cấp, các ngành đẩy mạnh phân cấp, phân quyền đi đôi với phân bổ nguồn lực để "địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm" và tăng cường kiểm tra, giám sát. Tập trung tháo gỡ các rào cản về thể chế, cắt giảm thủ tục hành chính rườm rà cho người dân và doanh nghiệp. Bảo đảm phân công "6 rõ": Rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ sản phẩm, rõ thẩm quyền, để "3 dễ": Dễ kiểm tra, dễ đôn đốc, dễ đánh giá. Thứ tư, việc triển khai các dự án trên tinh thần "3 có" và "2 không", trong đó "3 có": Có lợi ích của Nhà nước, có lợi ích của người dân, có lợi ích của doanh nghiệp và "2 không": Không tham nhũng, tiêu cực, không để thất thoát, lãng phí tài sản, công sức, tiền bạc của nhân dân. Trong quá trình tổ chức thực hiện, nhất là khi gặp khó khăn, vướng mắc thì cần nêu cao tinh thần đoàn kết, "tư tưởng phải thông, quyết tâm phải cao, nỗ lực phải lớn, hành động phải quyết liệt, hiệu quả, làm việc nào dứt việc đó, làm việc nào ra việc đó" và báo cáo ngay cấp có thẩm quyền để xử lý, giải quyết.

Thứ năm, với tinh thần "nguồn lực bắt nguồn từ tư duy, tầm nhìn, động lực bắt nguồn từ sự đổi mới, sáng tạo, sức mạnh bắt nguồn từ nhân dân, doanh nghiệp", mỗi cá nhân, chủ thể tham gia dự án phải phát huy tính tự lực, tự cường, dám nghĩ, dám làm, chủ động, kịp thời, không trông chờ, ỷ lại, đổi mới phong cách, phương pháp, cách nghĩ, cách làm để hoàn thành nhiệm vụ được giao. Phát huy tinh thần cùng nhau hỗ trợ, các doanh nghiệp lớn hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ, khuyến khích doanh nghiệp các địa phương lớn mạnh hơn, vươn lên đảm nhiệm các công trình lớn hơn tại quê hương, tại nơi sinh ra. Thứ sáu, nêu cao tinh thần đoàn kết, tăng cường sự phối hợp giữa các cơ quan trong hệ thống chính trị. Tranh thủ sự ủng hộ, vào cuộc của nhân dân. Phát động các phong trào thi đua, tạo không khí hăng say làm việc, khắc họa gương người tốt, việc tốt trên công trường. Thực hiện khen thưởng kịp thời nhưng kỷ luật nghiêm minh, bảo đảm đúng tiến độ, chất lượng thi công, an toàn lao động, vệ sinh môi trường đã được quy định.

Nhân dịp này, Thủ tướng đề nghị các cấp, các ngành, các địa phương, doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân tiếp tục nỗ lực, hăng say thi đua để đẩy nhanh tiến độ hoàn thành công trình, dự án, sớm đưa vào khai thác năm 2025, trong đó đẩy nhanh việc hoàn thành các thủ tục để tiến tới khánh thành, khởi công đồng loạt các công trình vào ngày 19.12.2025, chào mừng Đại hội toàn quốc lần thứ XIV của Đảng. Phát huy tinh thần Cách mạng tháng Tám hào hùng, lịch sử để xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ, tự cường, thịnh vượng và văn minh. Với tinh thần trách nhiệm cao nhất "Tất cả vì lợi ích quốc gia, dân tộc, vì cuộc sống ấm no, hạnh phúc của nhân dân, vì sự phát triển bền vững của đất nước", chúng ta chung tay đoàn kết, thống nhất, cùng làm, cùng thắng, cùng phát triển, cùng hưởng và cùng có niềm vui, hạnh phúc và sự tự hào. Quyết tâm nỗ lực, thần tốc, thần tốc hơn nữa, táo bạo, táo bạo hơn nữa hoàn thành các công trình, dự án trọng điểm quốc gia đúng và vượt tiến độ đề ra, nhất là dự án đường sắt tốc độ cao, nhà máy điện hạt nhân, các trung tâm công nghệ cao, trung tâm chuyển đổi số... Đưa dân tộc Việt Nam bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu như Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu hằng mong muốn.

Chúng ta tin tưởng rằng, trong một không khí đặc biệt, với khí thế hào hùng đặc biệt, nỗ lực đặc biệt, chúng ta sẽ tạo nên những thành quả, những công trình có ý nghĩa và tính chất đặc biệt; tạo đà, tạo lực, tạo khí thế cho tăng trưởng 2 con số vào những năm tiếp theo, thực hiện 2 mục tiêu 100 năm đã đề ra. Với tinh thần đó, Thủ tướng chính thức tuyên bố khánh thành, khởi công 250 công trình, dự án để chào mừng 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9, 80 năm Ngày truyền thống lực lượng Công an nhân dân anh hùng.■



Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại buổi lễ

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng dự lễ khởi công Trung tâm Huấn luyện thể thao quốc gia tại Đà Lạt

Sáng cùng ngày, tại phường Lang Biang - Đà Lạt, Lâm Đồng đã diễn ra Lễ khởi công công trình Trung tâm huấn luyện thể thao Quốc gia Đà Lạt (Khu B3). Dự Lễ khởi công có Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng. Dự án Trung tâm huấn luyện thể thao Quốc gia Đà Lạt được Bộ VHTTDL quyết định đầu tư với số vốn 286 tỉ đồng, được triển khai tại Khu văn hóa, thể thao, phường Lang Biang - Đà Lạt.

Đến thời điểm hiện tại, dự án đã cơ bản hoàn thiện việc triển khai công trình nhà tập luyện và thi đấu 2000 chỗ (Khu B2) với số vốn 186 tỉ, dự kiến khánh thành vào quý IV năm 2025. Đối với công trình tại Khu B3 thuộc dự án Trung tâm huấn luyện thể thao Quốc gia Đà Lạt có tổng số vốn 100 tỉ đồng, với các hạng mục chính gồm: Khu bể bơi có mái che, khu tập Golf và hệ thống hạ tầng kỹ thuật kèm theo. Dự kiến, công trình sẽ hoàn thành trong tháng 6.2026.

Phát biểu tại Lễ khởi công, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh: "Đây là một trong những công trình, dự án tiêu biểu được khởi công, khánh thành trực tuyến đồng thời tại 80 điểm cầu trên cả nước, sự kiện chính trị quan trọng, góp phần cổ vũ tinh thần đoàn kết, khát vọng phát triển và khẳng định thành tựu to lớn của đất nước ta trong thời kỳ đổi mới và hội nhập. Từ đó, làm sâu sắc thêm niềm tự hào dân tộc, tình yêu đất nước, tiếp thêm ý chí quyết tâm trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, "tạo đà, tạo thế, tạo lực" bước vào kỷ nguyên mới như Tổng Bí thư Tô Lâm đã nêu "Kỷ nguyên vươn mình của đất nước giàu mạnh, văn minh, phồn vinh và hạnh phúc".

Để công trình được triển khai đúng tiến độ, bảo đảm chất lượng, an toàn và hiệu quả sử dụng lâu dài, Bộ trưởng đề nghị các đơn vị liên quan ngay sau lễ khởi công này thực hiện nghiêm túc các nhiệm vụ sau: Tập trung điều hành, giám sát, công khai minh bạch tiến độ, tài chính. Nhà thầu thi công huy động nhân lực, thiết bị, tuân thủ an toàn lao động, bảo vệ môi trường, thi công đúng tiêu chuẩn. Trung tâm huấn luyện thể thao Quốc gia phối hợp thi công, chuẩn bị phương án quản lý, khai thác khi công trình được đưa vào sử dụng. UBND tỉnh Lâm Đồng phối hợp bàn giao mặt bằng, đảm bảo an ninh trật tự, giám sát công trình.

● Sáng 19.8, tại Hà Nội, Bộ VHTTDL tổ chức lễ khánh thành hai công trình trọng điểm. Đây là hai trong 250 công trình, dự án tiêu biểu được khởi công, khánh thành trực tuyến, trực tiếp đồng thời tại 80 điểm cầu trên cả nước.

Phát biểu tại lễ khánh thành cải tạo, nâng cấp Bệnh viện Thể thao Việt Nam, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương cho biết, Bộ VHTTDL đầu tư dự án cải tạo, nâng cấp bệnh viện với quy mô 235 giường bệnh; mục đích đến năm 2025, Bệnh viện Thể thao Việt Nam trở thành bệnh viện điều trị chuyên sâu trong lĩnh vực y học thể thao, đạt tầm khu vực và quốc tế. Bệnh viện cũng là nơi thực hiện các chương trình công nghệ về y học thể thao, đầu tư phát triển chuyên sâu công tác chăm sóc sức khỏe vận động viên, huấn luyện viên và nhân dân.

● Tại khu Văn hóa Nghệ thuật (Phú Diễn, Hà Nội), Trường Đại học sân khấu điện ảnh Hà Nội tổ chức khánh thành Trung tâm phát triển Nghệ thuật sân khấu Truyền thống. Phát biểu tại buổi lễ, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông cho biết: "Trường Đại học Sân khấu điện ảnh Hà Nội được Bộ VHTTDL định hướng đầu tư nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, tiến tới xây dựng thành cơ sở trọng điểm quốc gia trong lĩnh vực biểu diễn và nghe nhìn. Trọng tâm là đào tạo chuyên sâu, bảo tồn và phát triển các loại hình sân khấu truyền thống Việt Nam như tuồng, chèo, cải lương, hát xoan, hát sẩm, bài chòi...".

Khởi công từ năm 2022 với tổng vốn đầu tư 150 tỉ đồng từ ngân sách nhà nước, đến nay công trình Trung tâm phát triển Nghệ thuật sân khấu Truyền thống đã hoàn thành và đưa vào sử dụng, với thiết kế chuyên nghiệp, cập nhật công nghệ cao, trang thiết bị hiện đại tiên tiến cho hệ thống trường quay kỹ xảo, đồ họa; trường quay học chính; phòng chiếu kỹ thuật số; sân khấu truyền thống; sân khấu blackbox.

Tin, ảnh:
THÀNH KHIÊM - Q.HOA - T.MAI



Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng và các đại biểu thực hiện khởi công công trình

Tuyên Quang đặt nền móng cho môi trường văn hóa mới

HOÀNG CÚC

Việc hợp nhất Tuyên Quang và Hà Giang thành tỉnh Tuyên Quang mới là dấu mốc quan trọng trong tiến trình tổ chức hành chính và cũng là bước chuyển chiến lược trong phát triển văn hóa và con người, với mục tiêu hình thành một môi trường văn hóa mới toàn diện, giàu bản sắc, gắn kết chặt chẽ với phát triển kinh tế - xã hội.

Tuyên Quang mới là nơi hội tụ của hai vùng đất giàu truyền thống cách mạng, đa dạng văn hóa, phong phú di sản và đậm đà bản sắc các dân tộc thiểu số. Trong quá trình sáp nhập, bài toán đặt ra là tổ chức bộ máy hành chính hiệu quả và tạo ra một bản sắc chung thống nhất trong đa dạng, phát huy tinh thần đại đoàn kết, niềm tự hào văn hóa vùng miền và xây dựng môi trường sống hài hòa, lành mạnh cho người dân.



Tuyên Quang xây dựng môi trường văn hóa gắn với phát triển con người toàn diện

Hài hòa bản sắc, thống nhất mục tiêu

Từ nền tảng sẵn có, Tuyên Quang xác định văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là động lực nội sinh và mục tiêu của phát triển. Văn hóa không đứng bên lề, mà đồng hành và thúc đẩy kinh tế - xã hội, đặc biệt là du lịch, lĩnh vực có tiềm năng lớn khi hai vùng địa lý đặc biệt này kết hợp.

Các thiết chế văn hóa từ tỉnh đến cơ sở đang được kiện toàn, nâng cấp và mở rộng nhằm đáp ứng nhu cầu sinh hoạt cộng đồng và hưởng thụ văn hóa của người dân ở cả miền núi và trung du. Từ nhà văn hóa thôn bản, sân chơi thể thao cộng đồng cho đến các trung tâm văn hóa cấp tỉnh, địa phương đều được chú trọng đầu tư gắn với công cuộc chuyển đổi số. Tuyên Quang mới đang chủ động rà soát, ban hành và điều chỉnh các chính sách, quy định nhằm xây dựng nếp sống văn minh, hiện đại nhưng vẫn giữ được giá trị truyền thống. Mỗi cộng đồng dân tộc, dòng họ, gia đình đều là chủ thể tham gia sáng tạo và gìn giữ môi trường văn hóa sống động, giàu nhân văn.



Tuyên Quang tiếp tục nâng cao nhận thức và thực hiện xóa bỏ các hủ tục lạc hậu, xây dựng nếp sống văn minh

Trong hành trình xây dựng môi trường văn hóa, một mục tiêu cốt lõi được tỉnh Tuyên Quang xác định là phát triển con người toàn diện trên các phương diện: Đức, trí, thể, mỹ. Đặc biệt, tỉnh chú trọng bồi dưỡng các phẩm chất yêu nước, đoàn kết, sáng tạo, ý thức trách nhiệm và năng lực thích ứng trong một xã hội đổi mới. Người dân Tuyên Quang - Hà Giang mang trong mình truyền thống cách mạng, cần cù lao động, giàu lòng yêu nước. Giờ đây, họ đang được tiếp thêm năng lực để trở thành những công dân văn hóa của thời đại mới, những người vừa biết gìn giữ bản sắc vừa làm chủ kỹ năng sống, thẩm mỹ, tư duy phản biện và sáng tạo. Con người không chỉ là trung tâm của chính sách phát triển, mà còn là chủ thể kiến tạo không gian văn hóa, nơi các giá trị truyền thống được kết nối, làm mới, tái sinh trong nhịp sống hiện đại.

Xây dựng môi trường văn hóa, đời sống văn hóa gắn với phát triển kinh tế - xã hội được tỉnh xác định là nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội. Tuyên Quang mới đang phát huy vai trò lãnh đạo của các cấp ủy đảng, huy động sự vào cuộc đồng bộ của cán bộ, đảng viên và nhân dân trong việc nhận diện và xóa bỏ các hủ tục lạc hậu, từng bước hình thành nếp sống văn minh, tiến bộ. Từ các tổ khảo sát tại từng thôn bản, đến việc thống kê, nhận diện và loại bỏ những phong tục không còn phù hợp đang được thực hiện bài bản. Các lớp tập huấn, hội thi tuyên truyền như Hội thi "Dân vận khéo" đã trở thành sân chơi bổ ích, giúp lan tỏa tinh thần đổi mới trong từng gia đình, dòng họ. Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" tiếp tục được phát huy hiệu quả khi gắn kết với các phong trào lớn như: "Xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh", "Cải tạo vườn tạp", "Bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc"… Trong đó, người dân giữ vai trò trung tâm, vừa là người thụ hưởng, vừa là người kiến tạo. Từ việc cưới, việc tang đến lễ hội, mọi hành vi ứng xử đều dần được định hình theo chuẩn mực văn minh, phù hợp với thời đại.

Việc xây dựng gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa, cơ quan, doanh nghiệp văn hóa đã trở thành nhiệm vụ thường xuyên của chính quyền các cấp. Đặc biệt, 100% làng, bản, tổ dân phố thuộc tỉnh Hà Giang cũ đã xây dựng và thực hiện nghiêm túc hương ước, quy ước, góp phần tạo nên sự ổn định trong tổ chức đời sống cộng đồng. Nhiều trưởng họ, già làng, người có uy tín đã tiên phong xây dựng dòng họ văn hóa, nhân rộng mô hình tốt để lan tỏa ra cộng đồng. Các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao quần chúng đang được khơi dậy sôi nổi và sáng tạo. Những mô hình như: Câu lạc bộ phòng chống bạo lực gia đình, các nhóm tuyên truyền vận động xóa bỏ hủ tục, xây dựng gia đình hạnh phúc, phát triển bền vững… đã phát huy sức mạnh cộng đồng, nuôi dưỡng những thay đổi tích cực trong nhận thức và hành vi. Đây chính là nền tảng vững chắc để tạo dựng đời sống văn hóa phong phú, nhân văn và có chiều sâu, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống tinh thần cho người dân.

Trên nền tảng thành tựu sẵn có, tỉnh Hà Giang trước đây đã chú trọng xây dựng hình mẫu con người trong thời kỳ đổi mới, gắn với gìn giữ giá trị truyền thống gia đình Việt, hệ giá trị dân tộc và quốc gia. Công cuộc xóa mù chữ, phổ cập giáo dục tiểu học và THCS được đẩy mạnh, cùng với việc đưa văn hóa truyền thống dân tộc thiểu số vào chương trình giáo dục tại các trường học. Hoạt động tuyên truyền, giáo dục tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được triển khai gắn liền với công việc cụ thể tại từng cơ quan, đơn vị. Một số chuẩn mực đạo đức, tư tưởng, lối sống của con người thời đại mới cũng được cụ thể hóa trong quy chế, quy ước của từng tổ chức, cộng đồng.

Các phong trào thi đua yêu nước, rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ được phát động rộng rãi, nâng cao tinh thần yêu nước, ý thức trách nhiệm xã hội, bảo vệ môi trường sống, giữ gìn và làm mới các giá trị đạo đức truyền thống. Những chuyển biến này không chỉ thể hiện tinh thần đổi mới, mà còn minh chứng cho năng lực hội nhập và thích ứng mạnh mẽ của người dân vùng cao trong bối cảnh phát triển kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế.

Văn hóa là động lực phát triển du lịch bền vững

Tuyên Quang mới sở hữu hệ thống di sản văn hóa, lịch sử phong phú, từ các di tích quốc gia đặc biệt như: ATK Tân Trào đến các lễ hội, nghề truyền thống, văn hóa dân gian của hơn 20 dân tộc. Đây là "mỏ vàng" để phát triển du lịch cộng đồng, du lịch trải nghiệm, du lịch văn hóa theo hướng xanh và bền vững. Lễ hội Thành Tuyên tiếp tục được phát triển thành thương hiệu cấp quốc gia, tiến tới thương hiệu quốc tế.

Trong khi đó, các làng văn hóa du lịch cộng đồng ở vùng cao Hà Giang sẽ được kết nối thành tuyến hành lang xanh với các di sản lịch sử cách mạng ở Tuyên Quang, tạo ra chuỗi giá trị du lịch mang đậm bản sắc vùng núi phía Bắc. Tỉnh cũng chú trọng đổi mới phương thức tổ chức lễ hội, phát triển sản phẩm văn hóa sáng tạo và đẩy mạnh công tác xúc tiến quảng bá du lịch, văn hóa trong và ngoài nước, tăng cường hợp tác quốc tế để lan tỏa thương hiệu "Tuyên Quang - Vẻ đẹp hội tụ, điểm đến an toàn, thân thiện, mến khách". Hiệu quả quản lý nhà nước về văn hóa từng bước được nâng cao thông qua việc tinh gọn bộ máy, đào tạo đội ngũ cán bộ văn hóa, nhất là cán bộ người dân tộc thiểu số, có năng lực tiếp cận cả di sản truyền thống và công nghệ mới. Chính quyền địa phương các cấp cam kết mở rộng cơ chế khuyến khích xã hội hóa, kêu gọi doanh nghiệp đầu tư vào các lĩnh vực văn hóa, du lịch, đồng thời phát huy vai trò của đội ngũ văn nghệ sĩ, trí thức, nghệ nhân trong xây dựng đời sống văn hóa cơ sở.

Đặc biệt, tỉnh đặt trọng tâm vào việc nâng cao mức hưởng thụ văn hóa ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, nơi văn hóa không chỉ là di sản mà còn là nền tảng sinh kế và niềm tin vào tương lai phát triển. Tuyên Quang sau sáp nhập không chỉ là địa giới hành chính mới, mà là hình hài của một không gian văn hóa mới, nơi truyền thống và hiện đại hòa quyện, nơi con người và cộng đồng là trung tâm, nơi văn hóa là sợi dây kết nối và là động lực phát triển bền vững. Hành trình ấy đang được từng cấp, từng ngành, từng dòng họ, từng bản làng chung tay thực hiện với niềm tin rằng, môi trường văn hóa lành mạnh sẽ là nền móng vững chắc để Tuyên Quang phát triển toàn diện, trở thành hình mẫu về tỉnh miền núi văn minh, bản sắc và giàu sức sống. ■

Lãng quên lũy đá cổ Kỳ Lạc trên dãy Hoành Sơn?

Bài, ảnh: MAI THỤC LINH

Lũy đá cổ Kỳ Lạc là công trình quân sự độc đáo dưới thời Trịnh - Nguyễn phân tranh. Trải qua quá trình lịch sử, sự khắc nghiệt của thời gian, tác động của con người nên hiện nay lũy đá với kiến trúc có một không hai này đang bị xuống cấp, có nguy cơ trở thành… phế tích.

Di tích lũy đá cổ Kỳ Lạc (Hà Tĩnh) được phân bố trên sườn phía Bắc dãy Hoành Sơn, kéo dài theo trục từ Đông sang Tây với độ dài trên 30 km. Hiện nay, đoạn thành lũy cổ bằng đá còn nguyên vẹn thuộc địa phận các xã Kỳ Lạc và phường Vũng Áng. Lũy đá cổ Kỳ Lạc còn có tên gọi khác là lũy Lâm Áp hay Ông Ninh.

Lũy đá cổ hiếm có

Men theo triền núi, khi leo đến điểm đầu của thành lũy đá, hiện lên trước mắt chúng tôi là lũy đá cổ được xây dựng khá công phu với hàng triệu viên đá phiến ghép chồng lên nhau và kéo dài đến tận đỉnh núi. Lũy đá cổ này bắt đầu từ chân dốc Đèo Bụt, kéo dài khoảng 1 km men theo sườn núi lên đỉnh đèo thuộc núi Trầm Hương, nằm trong dãy Hoành Sơn thuộc xã Kỳ Lạc (Hà Tĩnh).

Theo giới nghiên cứu, lũy đá cổ có từ thời Chăm pa. Đến thế kỷ XVII, dưới thời Trịnh - Nguyễn phân tranh, nhận thấy lũy đá này nằm ở vị trí đồi núi cao, dốc đèo hiểm trở, là địa hình phòng thủ lý tưởng để đề phòng quân đội của nhà Nguyễn từ Đàng Trong đánh ra, nên chúa Trịnh Toàn đã củng cố, xây dựng thành một phòng tuyến quân sự vững chắc. Lũy được xây dựng hoàn toàn bằng loại đá tự nhiên ở chính vùng đất này mà cư dân bản địa gọi là đá son (vì khi mài đá có màu đỏ như son), không sử dụng chất kết dính vì loại đá này mềm và mịn, để lâu ngày, bột đá bị phân hủy tạo thành chất kết dính rất chắc.

Thành lũy quay về hướng Nam, chỗ cao nhất là 6m ở bề mặt phía Nam; phía Bắc cao nhất là 3m; mặt thành lũy rộng 3m; chân thành lũy rộng 5m. Đặc biệt, cứ cách nhau khoảng 3m dưới chân lũy hoặc trên thân lũy lại trổ một lỗ hình vuông dạng phễu, mặt trước có kích thước 1m, mặt sau 0,8m, có công dụng vừa làm lỗ thoát nước, vừa là hỏa hiệu như lỗ châu mai chạy xuyên qua thân lũy. Đây là chi tiết khá thú vị và đang đặt ra cho giới nghiên cứu những câu hỏi về công năng sử dụng và mục đích của người xây lũy. Những lỗ hình vuông này được xây với kiến trúc khá độc đáo: Bên trong lòng, cả trên trần và hai bên vách được lát bằng những hòn đá tự nhiên, phẳng; đặc biệt, miệng lỗ được thiết kế chắc chắn bằng một thanh dầm bắc ngang nhằm chống đỡ sức nặng của cả công trình. Sau lỗ hình vuông đó, lũy được xây giật ra ngoài tạo thành một hố tác chiến hay còn gọi là "hộc đong quân", có thể chứa được 4-5 người.

Ông Nguyễn Phi Công, Phó giám đốc Bảo tàng Hà Tĩnh cho biết: "Đây là một lũy đá cổ hiếm có. Về mặt kỹ thuật xây dựng thành lũy, người xưa đã tận dụng tuyệt đối lợi thế của thiên nhiên, đó là địa hình hiểm trở của dãy Hoành Sơn hùng vĩ. Công trình được xây dựng cực kỳ cẩn thận bởi những người chỉ huy tài ba và đội ngũ lính thợ rất giỏi tay nghề nên chất lượng và nghệ thuật kiến trúc cao hơn hẳn so với những hệ thống thành lũy đá cổ đã từng được phát hiện ở các tỉnh khác".

Lũy đá cổ ở Kỳ Lạc hay còn gọi là lũy Ông Ninh đã để lại dấu ấn trong tiến trình lịch sử đất nước, là một bộ phận trong nền kiến trúc cổ và khảo cổ học Việt Nam còn tồn tại nguyên vẹn cho đến ngày nay, là di tích có giá trị lớn về lịch sử, văn hóa, khoa học cần được đầu tư nghiên cứu, bảo tồn để phát huy giá trị. Lũy đá cổ Kỳ Lạc không chỉ có giá trị về mặt văn hóa, mà còn là chứng tích lịch sử, kỳ vọng sẽ là điểm tham quan du lịch hấp dẫn.



Ô cửa và hộc đóng quân là hạng mục nối liền nhau, điểm đặc biệt trong kết cấu của lũy đá



Lũy đá nhìn từ trên cao

Xin đừng lãng quên lũy đá cổ Kỳ Lạc

Với những giá trị nổi bật về kiến trúc nghệ thuật, khảo cổ học và lịch sử văn hóa, năm 2014, Bộ trưởng Bộ VHTTDL đã có Quyết định số 4105/QĐ-BVHTTDL công nhận và xếp hạng lũy đá Kỳ Lạc là di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia. Đây là công trình có ý nghĩa rất quan trọng trong việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa, phục vụ tham quan du lịch cũng như các chương trình nghiên cứu về thành lũy cổ ở Việt Nam.

Ghi nhận tại hiện trường, lũy đá cổ Kỳ Lạc đã xuống cấp nghiêm trọng, có nhiều đoạn đã bị đổ vỡ, xô lệch. Nhiều hạng mục công trình như hệ thống tường thành lũy, lỗ ô vuông, bậc tam cấp, hộc đong quân… bị dây leo, cây cối phủ kín, che khuất. Trao đổi với chúng tôi, ông Nguyễn Thanh Ngọc, Chủ tịch UBND xã Kỳ Lạc (Hà Tĩnh) cho biết: "Với kỹ thuật kiến trúc bậc cao, có giá trị văn hóa, lịch sử nên lũy đá cổ đã được Bộ VHTTDL công nhận là di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia. Là công trình có ý nghĩa rất quan trọng trong việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa, phục vụ tham quan du lịch cũng như các chương trình nghiên cứu về thành lũy cổ ở Việt Nam, thế nhưng di tích đang ngày càng xuống cấp nghiêm trọng. Chúng tôi rất lo lắng nhưng thiếu kinh phí tu bổ và thuê người trông coi, bảo vệ…".

Còn theo ông Nguyễn Trí Sơn, Chủ tịch Hội Khoa học lịch sử Hà Tĩnh, "đây là một lũy đá cổ hiếm có trên cả nước nói chung và khu vực Bắc miền Trung nói riêng. Hiện tại chưa tìm thấy hệ thống thành lũy nào ở nước ta có kết cấu và quy mô độc đáo như lũy đá cổ ở Kỳ Lạc. Là một di tích có giá trị lớn về kiến trúc, lịch sử, văn hóa, khoa học cần được đầu tư nghiên cứu bảo tồn để phát huy giá trị".

Dãy núi Hoành Sơn hùng vĩ, sừng sững nằm đó. Giữa mênh mông cây rừng, đồi keo, tràm bạt ngàn, dấu tích lũy đá cổ gần như đã bị che lấp, phủ kín và xuống cấp. Rời thành lũy đá cổ Kỳ Lạc lúc trời đã về chiều, chúng tôi mang theo không ít suy tư, lo lắng cho một di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia. Với hiện trạng như hiện nay, không ít ý kiến cho rằng, công trình đang có dấu hiệu bị lãng quên cả về công tác quản lý và phát huy giá trị.

Đã đến lúc chính quyền các cấp, cơ quan chức năng của tỉnh Hà Tĩnh cần khẩn trương có phương án tôn tạo, bảo tồn, tu bổ các hạng mục xuống cấp của di tích kiến trúc lũy đá cổ. Nếu không kịp thời, rất có thể trong nay mai, một công trình kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia có giá trị như lũy đá cổ Kỳ Lạc sẽ biến thành… phế tích. ■

Ra mắt "Đoàn tàu 5 cửa ô" và hệ thống kiểm soát vé bằng công nghệ sinh trắc học

Sáng qua 19.8, Tổng công ty Đường sắt Việt Nam (VNR) tổ chức lễ ra mắt "Đoàn tàu du lịch 5 cửa ô và hệ thống kiểm soát vé bằng công nghệ sinh trắc học". Đây là hai dự án nằm trong danh mục 250 dự án, công trình được khởi công, khánh thành đồng loạt trên cả nước chào mừng kỷ niệm 80 năm ngày Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam 2.9.

Từ ngày 19.8, VNR đưa vào vận hành Hệ thống kiểm soát vé bằng công nghệ sinh trắc qua xác thực căn cước công dân tại ga Hà Nội. Đây là một sản phẩm cụ thể hóa chủ trương đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ, chuyển đổi số của ngành Đường sắt, quán triệt tinh thần Nghị quyết 57-NQ/TW của Trung ương và sự chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công an, Bộ Xây dựng. Trong giai đoạn đầu, hệ thống được triển khai với hình thức xác thực thông tin hành khách bằng Căn cước công dân gắn chip (CCCD). Đây là phương án khai thác cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, nhằm đảm bảo độ chính xác, bảo mật và tính pháp lý cao. Thời gian tới, hệ thống sẽ được tích hợp với ứng dụng VNeID, cho phép hành khách soát vé bằng dữ liệu định danh điện tử, không cần mang theo CCCD, qua đó tối giản thủ tục, nâng cao trải nghiệm và tính tiện lợi cho hành khách.

Cùng ngày, VNR và đối tác cũng đã tổ chức lễ ra mắt "Đoàn tàu 5 cửa ô" (The Hanoi Train), lấy cảm hứng từ vẻ đẹp của kinh thành Thăng Long xưa, các toa tàu được đặt theo tên năm cửa ô gồm: Ô Cầu Dền, Ô Quan Chưởng, Ô Cầu Giấy, Ô Chợ Dừa và Ô Đống Mác, những cái tên gợi nhắc đến lịch sử nghìn năm văn hiến của mảnh đất kinh kỳ và di sản vùng đồng bằng sông Hồng. Đoàn tàu gồm 5 toa xe ghế ngồi 2 tầng và 2 toa dành riêng phục vụ du khách check-in. Các toa xe có nội thất sang trọng, được thiết kế theo chủ đề riêng và có từ 40 - 60 chỗ ngồi/toa. Các cửa kính trên toa xe đều được mở rộng tối đa để hành khách có thể thoải mái ngồi ngắm phong cảnh dọc đường.

Dự kiến, "Đoàn tàu 5 cửa ô" sẽ được đưa vào khai thác trong tháng 9.2025. **B.H**

Du lịch Đà Nẵng tiếp cận xu thế "low carbon"

● **Bài, ảnh: KHÁNH CHI**

Việc phát triển du lịch chú trọng giảm khí carbon ở cấp địa phương ngày càng được chính quyền, cộng đồng doanh nghiệp du lịch ở TP Đà Nẵng quan tâm. Trước thời điểm Quảng Nam - Đà Nẵng sáp nhập, ngành Du lịch Quảng Nam cũng đang từng bước tiếp cận xu thế "low carbon" - giảm lượng khí thải carbon trong quá trình hoạt động du lịch, bắt đầu từ những đơn vị tiên phong thực hành lộ trình giảm thiểu, phát thải thấp carbon trong hoạt động kinh doanh.

Những bước đi tiên phong

Nhà hàng The Field Hội An tại phường Hội An Đông, TP Đà Nẵng (xã Cẩm Thanh, TP Hội An, tỉnh Quảng Nam trước đây) là đơn vị trong ngành Du lịch đầu tiên tại Việt Nam đạt được chứng nhận quốc tế cấp độ Gold Platinum Low - Carbon Tourism Standard (cấp độ bạch kim của tiêu chuẩn du lịch carbon) do Quỹ Quản lý Môi trường Thái Lan và Công ty Magnus International trao vào năm 2024.

Ông Phan Xuân Thanh, Giám đốc Công ty Emic Hospoitality, đơn vị vận hành The Field Hội An cho biết, từ năm 2017, nhà hàng bắt đầu thực hiện mô hình kinh tế tuần hoàn, sử dụng thực phẩm hữu cơ tại chính khu vườn do mình đầu tư để phục vụ thực khách, triển khai các hoạt động tuần hoàn rác gắn với trách nhiệm, lợi ích trong bảo vệ môi trường và nâng cao sinh kế của cộng đồng.

Từ hơn 10 năm qua, TP Hội An (nay là các phường Hội An, Hội An Đông, Hội An Tây và xã Tân Hiệp, TP Đà Nẵng) đã bắt đầu tiếp cận, thực hành các giải pháp liên quan đến việc phân loại rác tại nguồn, giảm phát thải, tái chế, tuần hoàn. Địa phương cũng hỗ trợ, vận động nông dân chuyển đổi dần phương thức từ sản xuất thông thường sang sản xuất sạch hơn, đặc biệt là sản xuất theo quy trình organic.

Trên lĩnh vực du lịch, từ một vài cơ sở tiên phong, kiên trì theo con đường phát triển xanh và tuần hoàn như hàng The Field, ngày càng nhiều doanh nghiệp kinh doanh ở các lĩnh vực lưu trú, nhà hàng, lữ hành, điểm đến đã nhìn thấy được lợi ích bền vững từ hoạt động này và tham gia hoạt động du lịch xanh, du lịch bền vững, thân thiện với môi trường, giảm phát thải carbon.

Một số doanh nghiệp đã triển khai các tour du lịch liên quan đến môi trường và trách nhiệm với cộng đồng, tour du lịch "Phục hồi tài nguyên" cho các du khách tham quan du lịch, trải nghiệm thực tế về quản lý và giảm thiểu rác thải nhựa tại Hội An.



Vườn rau hữu cơ tại Nhà hàng The Field Hội An

Cần hệ sinh thái để lan tỏa

Du khách ngày càng có xu hướng ưa chuộng các mô hình du lịch bền vững, du lịch giảm phát thải carbon, điều này sẽ thúc đẩy các doanh nghiệp có cùng mục tiêu sẽ cùng liên kết, thúc đẩy xu hướng lan tỏa rộng rãi.

Một tín hiệu vui ngay sau khi Hiệp hội Du lịch (HHDL) Đà Nẵng và Quảng Nam hợp nhất vào tháng 7, Mạng lưới du lịch Việt Nam không rác (Vietnam Zero Waste Tourism Network) tại Đà Nẵng đã chính thức ra mắt với những thành viên nòng cốt là các doanh nghiệp du lịch tại TP Đà Nẵng với sự đồng hành của HHDL Đà Nẵng cùng Tổ chức Môi trường Thái Bình Dương Việt Nam (PE-VN)

Với mục tiêu là ươm tạo được ít nhất 100 hạt nhân doanh nghiệp tiên phong thực hành quản lý hiệu quả tài nguyên rác trên cả nước vào năm 2030, những doanh nghiệp tham gia đã cùng cam kết, thiết lập lộ trình và kế hoạch từng bước giảm thiểu và xử lý gần như toàn bộ lượng rác phát sinh trong hoạt động kinh doanh. Đây cũng sẽ là những doanh nghiệp tiên phong thực hiện mục tiêu phát thải ròng khí nhà kính bằng 0 vào năm 2050, trở thành những đối tác cung cấp sản phẩm/du lịch dịch vụ bền vững đáng tin cậy tại Việt Nam.

Trước đó từ năm 2019, với sự đồng hành của chính quyền và các tổ chức phi chính phủ, HHDL Quảng Nam đã triển khai các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp giảm thiểu rác thải nhựa. Nhờ đó 33 cơ sở du lịch tại Quảng Nam (cũ) đã đạt chứng nhận xanh cùng với các dấu mốc bao gồm chương trình "Doanh nghiệp Hội An cam kết giảm thiểu rác thải và nhựa dùng một lần" và "Bộ tiêu chí Du lịch Xanh Quảng Nam" lần đầu tiên được ra mắt.

Một số điển hình trong quản lý rác hữu cơ và tái sử dụng từ các doanh nghiệp xã hội như Green Youth Collective và Refillables Đong Đầy, khách sạn Silk Sense Hội An - mô hình khách sạn đầu tiên ở Việt Nam "nói không" với rác thải nhựa, tạo ra một hệ thống quản lý rác thải phi tập trung, việc xử lý rác có thể diễn ra ngay tại các điểm phát sinh, thay vì tập trung về một nơi duy nhất.

Tuy nhiên, lộ trình tiếp cận với xu hướng giảm phát thải carbon thấp nói chung và trong ngành Du lịch nói riêng còn rất nhiều thách thức, khó khăn. Cộng đồng, doanh nghiệp lựa chọn phát triển theo xu thế xanh cần phải kiên trì, không ngừng đổi mới, cải thiện để có thể kiến tạo các mô hình bền vững trong quá trình sản xuất, cung cấp dịch vụ phục vụ xã hội.

Các ý kiến chia sẻ từ cộng đồng doanh nghiệp đã thực hành, có cùng mối quan tâm đến vấn đề môi trường cũng cho rằng, phát triển du lịch bền vững, du lịch không rác thải nhựa vừa là thách thức, nhưng cũng sẽ là cơ hội. Nếu sáng tạo, có thể biến rác thải thành những sản phẩm độc đáo. Thực tế ngày càng nhiều doanh nghiệp khởi nghiệp thành công và chọn hướng phát triển các mô hình sản phẩm du lịch, dịch vụ xanh, bền vững, không rác thải nhựa, tạo ra các sản phẩm du lịch mang dấu ấn văn hóa bản địa và sinh thái, thân thiện với môi trường.

Bà Vũ Mỹ Hạnh, chuyên gia quản lý rác thải đưa ra mô hình gợi ý "8T" để hiện thực hóa "du lịch không rác thải" đó là: Tổ chức thực hiện; từ chối; tiết giảm; tái sử dụng; thay thế; tái chế; truyền thông - tập huấn - tham gia mạng lưới hành động và tạo sản phẩm/dịch vụ du lịch bền vững, tuần hoàn tài nguyên. Giải pháp cũng bao gồm tái thiết kế sản phẩm và phân loại triệt để.

Dù đạt được thành tựu, hành trình "không rác thải" trong du lịch vẫn đối mặt nhiều thách thức. Vấn đề không chỉ ở bản thân các doanh nghiệp du lịch mà còn ở "mạng lưới xung quanh", cần phải sự đồng bộ toàn hệ sinh thái từ các nhà cung cấp, đối tác đến cộng đồng và du khách. Cần có sự hỗ trợ từ cộng đồng, chính quyền để hình thành và phát triển hệ sinh thái tái chế để hỗ trợ và hợp tác cùng doanh nghiệp trong việc giảm thiểu rác thải. ■

Tuyến buýt điện miễn phí kích cầu du lịch Thủ đô

TP Hà Nội chính thức vận hành tuyến buýt điện miễn phí E11 kết nối Yên Phụ - Bờ Hồ - Lăng Bác. Tuyến buýt hoạt động từ 7 giờ đến 18 giờ, trong đó thứ Bảy, Chủ nhật 12 phút/chuyến; thứ ba, thứ tư, thứ năm 15 phút/chuyến; thứ hai, thứ sáu 18 phút/chuyến, tạo điều kiện để người dân và du khách khám phá khu vực trung tâm Hà Nội bằng phương thức giao thông xanh, an toàn và văn minh.

Tuyến E11 được tổ chức thí điểm đến hết năm 2025, đi qua các địa danh gắn với lịch sử văn hóa của Thủ đô như Hồ Gươm, khu phố cổ, Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng nhiều bảo tàng trung tâm. Sự xuất hiện của tuyến buýt điện miễn phí giúp kết nối các điểm di sản văn hóa trong một hành trình liền mạch, khuyến khích người dân chuyển dịch sang phương tiện công cộng, giảm áp lực giao thông và phát thải đô thị.

THU MINH

Huế ra mắt mô hình Grab Xích lô

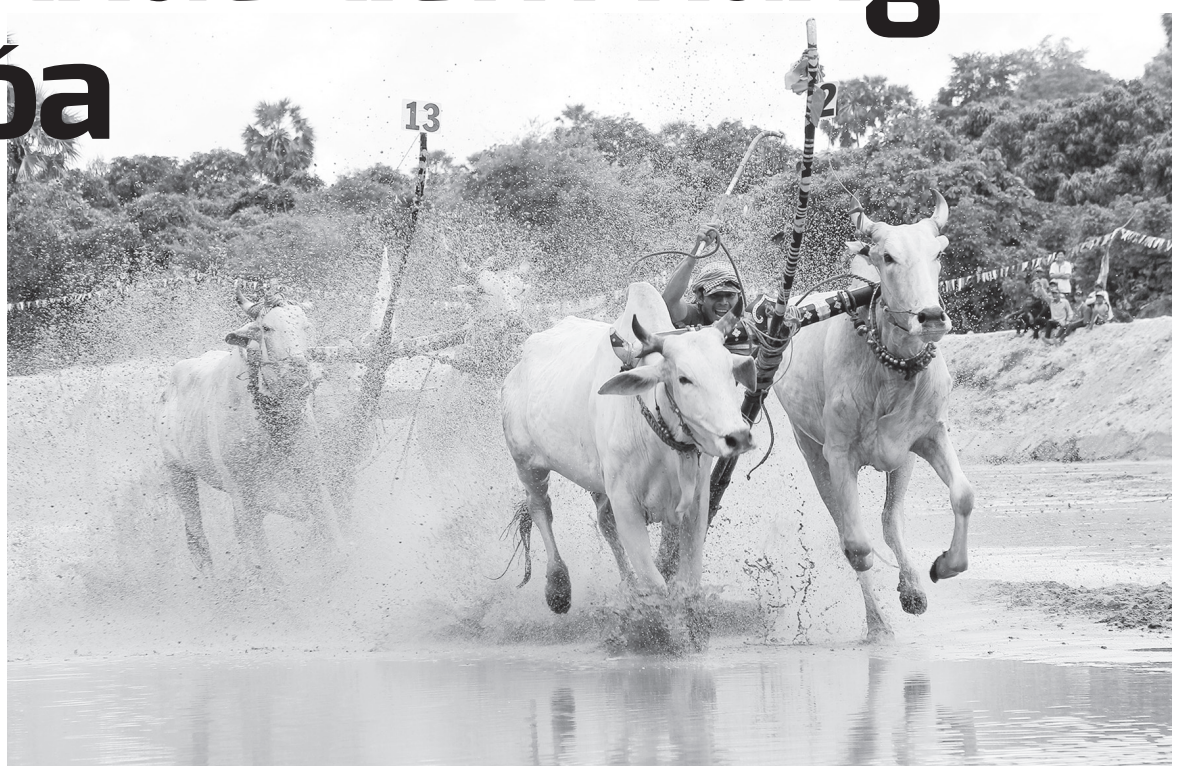
Viện Nghiên cứu phát triển TP Huế vừa ra mắt dịch vụ Grab Xích lô - Kinh đô xưa, trải nghiệm mới TP Huế. Grab Xích lô là dịch vụ di chuyển bằng xe xích lô đặc trưng của Huế, với xe được trang trí theo nhận diện thương hiệu riêng và chất lượng dịch vụ được đảm bảo thống nhất với các dịch vụ di chuyển khác mà Grab đang cung cấp. Với dịch vụ này, hành khách có thể đặt xe xích lô để tham quan các điểm di tích ở Huế một cách an toàn, tiện lợi.

Dịch vụ Grab Xích lô được thiết kế với lộ trình giúp du khách khám phá khu vực kinh thành Huế và các địa điểm tham quan nội thành. Dịch vụ ứng dụng công nghệ số giúp kết nối hành khách và người đạp xích lô, góp phần lan tỏa thông điệp về một Huế thân thiện, an toàn, tiện nghi và bền vững, nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân và du khách. **LAN HƯƠNG**

Ô Lâm đánh thức tiềm năng di sản văn hóa

● **Bài, ảnh: PHƯƠNG NGHI**

An Giang hiện có 10 di sản văn hóa phi vật thể được đưa vào danh mục di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia, trong đó có 8 di sản văn hóa phi vật thể của đồng bào Khmer, Chăm. Riêng xã Ô Lâm sau sáp nhập sở hữu 6 di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia: Hội đua bò Bảy Núi; Tri thức và kỹ thuật viết chữ trên lá buông; Nghệ thuật trình diễn sân khấu Dù Kê; Nghệ thuật đàn hát Chầm riêng Chà pây; Nghề làm đường thốt nốt và Nghệ thuật diễn tấu trống Chhay dăm.



Ngày hội đua bò của đồng bào Khmer vùng núi xã Ô Lâm

Sau hơn 4 năm thực hiện Dựu án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", Ô Lâm đã đang thực hiện nhiều giải pháp để lan tỏa, truyền dạy cho các thế hệ trẻ những bộ môn nghệ thuật truyền thống. Bên cạnh đó, Ô Lâm quan tâm, chú trọng việc tạo không gian biểu diễn, quảng bá các loại hình nghệ thuật đến đông đảo cộng đồng.

Tri thức và kỹ thuật viết chữ trên lá buông của đồng bào dân tộc Khmer An Giang là một loại tri thức dân gian, ẩn chứa một kho tàng vô giá của tri thức nhân loại đó là kinh Phật, chứa đựng giá trị về kỹ thuật, mỹ thuật và có ý nghĩa quan trọng trong đời sống tâm linh tín ngưỡng tôn giáo của đồng bào dân tộc Khmer.

Hội đua bò Bảy Núi là hoạt động văn hóa diễn ra vào dịp lễ Sen Đôn ta của đồng bào Khmer. Ngày hội thể hiện nét đẹp văn hóa truyền thống đậm chất nhân văn của đồng bào Khmer vùng núi xã Ô Lâm. Hoạt động này cũng tạo không khí vui tươi phấn khởi, mang ý nghĩa sâu sắc, thể hiện quá trình liên kết cộng đồng, trở thành một sự kiện văn hóa, một dạng thể thao đại chúng gần gũi với phum sóc, trở thành một nhu cầu văn hóa của đồng bào Khmer. Nhiều năm qua, lễ hội đua bò Bảy Núi được tổ chức quy mô hơn, thu hút đông đảo du khách gần xa đến trải nghiệm, tìm hiểu.

Cùng với lễ hội đua bò Bảy Núi, nghệ thuật trình diễn Dù Kê xã Ô Lâm là loại hình diễn xướng dân gian độc đáo của đồng bào dân tộc thiểu số Khmer, kết hợp âm nhạc, ca kịch dân gian, múa. Dù Kê hàm chứa giá trị nghệ thuật đặc sắc, gắn liền với quá trình hình thành, phát triển của vùng đất Bảy Núi, tạo nên nét lịch sử văn hóa đặc thù cho vùng đất này.

Bà Néang Óot, Đội Trưởng Dù Kê, xã Ô Lâm cho biết: "Nội dung vở kịch phong phú, mang tính giáo dục cao, thể hiện tinh thần hướng thiện, ca ngợi cái tốt, cái đẹp, tình yêu đôi lứa; lên án cái ác, cái xấu; kết thúc có hậu. Thực hiện Dự án 6, tại các điểm Chùa đội đã tổ chức được 13 buổi trình diễn "Tái hiện di sản nghệ thuật trình diễn Dù Kê của đồng bào dân tộc thiểu số Khmer", trong các buổi biểu diễn, các diễn viên mang trang phục nhiều màu sắc, biểu cảm diễn đạt chân thực trên gương mặt, động tác mạnh mẽ, dứt khoát... thu hút đông đảo đồng bào Khmer và du khách".

Ông Phan Thanh Lương, Chủ tịch UBND xã Ô Lâm cho biết "Thời gian qua, An Giang đã xây dựng các đề án, kế hoạch và giải pháp phù hợp để bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của đồng bào dân tộc thiểu số trong đời sống hiện đại. Ô Lâm đã xác định đây là một điểm mạnh, xã có kế hoạch củng cố các đội nghệ nhân, tận dụng các chính sách hỗ trợ từ tỉnh và trung ương để bảo tồn và phát huy giá trị của các di sản. Trong nhiệm kỳ Đại hội Đảng 2025 - 2030, xã Ô Lâm đưa việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống vào kế hoạch phát triển du lịch gắn kết với các di tích lịch sử cách mạng trên địa bàn. Đồng thời, xã sẽ tăng cường vận động, tuyên truyền để thanh thiếu niên Khmer có niềm đam mê với nghệ thuật truyền thống, từ đó nhận thức được tầm quan trọng của việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc".

Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của đồng bào Khmer không chỉ góp phần giữ gìn bản sắc dân tộc mà còn mở ra cơ hội phát triển du lịch, thúc đẩy giao lưu văn hóa. Việc này cần được tiếp tục quan tâm, đầu tư lâu dài và lan tỏa rộng rãi trong cộng đồng. ■



Đội Dù Kê xã Ô Lâm, trình diễn phục vụ bà con



Biểu diễn nghệ thuật diễn tấu trống Chhay dăm

Trà Mông níu chân du khách

"Những người hùng thầm lặng" không chỉ là cách nói về những bàn tay ngày ngày nâng niu búp trà Shan Tuyết, mà còn là hình ảnh của cộng đồng người Mông nơi Suối Giàng (Lào Cai) - những con người đã gắn bó cả đời mình với núi rừng và cây trà cổ thụ. Từ nếp sống, phong tục đến lao động cần mẫn, người Mông đã gìn giữ di sản trà hàng trăm năm tuổi như một phần máu thịt của bản làng.

Dragon Tea Suối Giàng tiếp nối giá trị ấy, đồng hành cùng cộng đồng để đưa tinh hoa Shan Tuyết từ đỉnh Giàng Cao vươn ra thế giới, vừa giữ trọn bản sắc văn hóa, vừa khẳng định giá trị sức khỏe bền vững vừa gìn giữ bản sắc văn hóa tạo nên một sản phẩm yêu thích với bất cứ du khách nào từng đặt chân đến vùng đất này.

Từ vùng núi cao hiểm trở của đỉnh Giàng Cao, những búp trà cổ thụ được drone vận chuyển về khu chế biến, giảm thiểu tối đa tác động của con người và giữ nguyên sự tinh khiết của nguyên liệu. Trong quy trình sản xuất, kỹ thuật bơm oxy cao áp được áp dụng để kích thích quá trình lên men, giúp hương vị trở nên tròn đầy, đồng thời khóa chặt các dưỡng chất quý hiếm trong từng sợi trà. Nhờ sự hòa quyện ấy, mỗi tách trà lưu giữ trọn vẹn tinh chất của núi rừng Tây Bắc.

Mỗi chén trà nâng lên không chỉ mang trong mình "báu vật" của núi rừng, mà còn chứa đựng câu chuyện về sự kết nối giữa người Mông và người thưởng trà. Đó là hành trình gắn liền giữa truyền thống và hiện đại, giữa di sản bản địa và khát vọng toàn cầu.

HOÀNG HẠNH



Cộng đồng người Mông gắn liền với cây chè Suối Giàng

Tạo đột phá trong phát triển văn hóa, con người Việt Nam

ĐÌNH TOÁN; ảnh: ĐĂNG NGUYÊN

Chủ trì và phát biểu tại phiên họp lần thứ hai của Ban Soạn thảo, Tổ Biên tập xây dựng dự thảo Nghị quyết của Bộ Chính trị về Chấn hưng và phát triển văn hóa Việt Nam trong kỷ nguyên mới, diễn ra ngày 18.8, Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Trưởng ban Soạn thảo Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh: Dự thảo Nghị quyết phải thể hiện tính kế thừa, chú trọng các giải pháp để tháo gỡ điểm nghẽn. Nghị quyết phải tạo động lực mạnh mẽ để văn hóa, công nghiệp văn hóa phát triển bền vững.

Cùng dự buổi làm việc có Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Soạn thảo xây dựng dự thảo Nghị quyết Lê Hải Bình; Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, Phó Trưởng ban Soạn thảo Trần Thanh Lâm.

Xác định hướng đi, tầm nhìn chiến lược

Cụ thể, Nghị quyết được ban hành sẽ góp phần phát triển văn hóa, con người Việt Nam để bước vào kỷ nguyên mới, để văn hóa thực sự được đặt ngang hàng với chính trị, kinh tế, xã hội; trở thành nền tảng tinh thần, sức mạnh nội sinh, động lực cho sự phát triển.

Báo cáo tại cuộc họp, Phó Chánh Văn phòng Bộ VHTTDL, Tổ phó Tổ Biên tập dự thảo Nghị quyết Nguyễn Thanh Sơn cho biết, ngay sau cuộc họp lần thứ nhất, các đơn vị thuộc Bộ VHTTDL đã khẩn trương tiến hành rà soát, báo cáo đánh giá và có đề xuất liên quan đến ba chuyên đề theo kế hoạch được giao gồm vấn đề lớn, mới, đột phá để xây dựng dự thảo Nghị quyết. Đồng thời, Ban Soạn thảo, Tổ Biên tập đã tiếp thu ý kiến góp ý từ các thành viên; tiếp tục hoàn thiện dự thảo đề cương Đề án, xây dựng dự thảo Nghị quyết và dự thảo Tờ trình; xây dựng thuyết minh về phương pháp tiếp cận, nhận diện điểm nghẽn, những vấn đề mới, đột phá để giải quyết điểm nghẽn xuyên suốt trong quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp của dự thảo. Ông Nguyễn Thanh Sơn cũng cho biết, dự thảo Nghị quyết gồm phần mở đầu; quan điểm chỉ đạo; mục tiêu; nhiệm vụ, giải pháp và tổ chức thực hiện.

Trong đó, quan điểm chỉ đạo gồm sáu nội dung về xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; chấn hưng và phát triển văn hóa Việt Nam trong kỷ nguyên mới đòi hỏi phải xử lý hài hòa các mối quan hệ; văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực, trụ cột phát triển; chủ động hội nhập quốc tế về văn hóa, đặt văn hóa trong hệ sinh thái tổng thể; văn hóa có vai trò trung tâm trong việc xây dựng nhân cách của con người Việt Nam; phát triển văn hóa là sự nghiệp của toàn dân do Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý. Ngoài ra, dự thảo Nghị quyết nêu 6 nhóm mục tiêu cụ thể đến năm 2030, lượng hóa một số chỉ tiêu, nhiệm vụ để thiết kế các giải pháp cho phù hợp.

Tám nhóm nhiệm vụ, giải pháp được dự thảo Nghị quyết nêu rõ là đổi mới tư duy; tập trung xây dựng con người Việt Nam; đột phá xây dựng, hoàn thiện thể chế; đổi mới phương thức quản lý văn hóa; đột phá thúc đẩy sáng tạo và hưởng thụ văn hóa; đột phá xuất khẩu văn hóa; huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực; tập trung đổi mới khoa học - công nghệ, chuyển đổi số. Các nội dung được nêu trong Nghị quyết sẽ xác định hướng đi, tầm nhìn lâu dài, chiến lược cho văn hóa phát triển trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên giàu mạnh, văn minh, thịnh vượng, vươn mình của dân tộc Việt Nam.

Phải thể hiện trách nhiệm cao nhất trong quá trình xây dựng dự thảo

Tại phiên họp, các thành viên Ban Soạn thảo và Tổ Biên tập đã trao đổi, thảo luận về những nội dung trọng tâm của dự thảo Nghị quyết. Các ý kiến đều khẳng định tính cấp thiết, ý nghĩa chiến lược của việc ban hành Nghị quyết, đồng thời bày tỏ quyết tâm hoàn thiện dự thảo Nghị quyết theo đúng tiến độ, với chất lượng cao nhất.

Phát biểu tại phiên họp, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, sau khi có chủ trương của Bộ Chính trị và tiến hành giao nhiệm vụ, Bộ VHTTDL đã chủ trì, phối hợp với các cơ quan hữu quan xây dựng dự thảo Nghị quyết. Dự thảo Nghị quyết được xây dựng trong bối cảnh các Bộ, ngành đều đang thể hiện quyết tâm cao trong thực hiện các nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước giao phó; cùng với đó là cao điểm tổ chức các hoạt động kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công (19.8.1945 - 19.8.2025) và Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2.9.1945 - 2.9.2025). Do đó, khối lượng công việc cần triển khai rất lớn. Tuy nhiên với tinh thần trách nhiệm cao nhất, Ban Soạn thảo, Tổ Biên tập đã nhanh chóng bắt tay vào xây dựng dự thảo, lấy ý kiến đóng góp từ cuộc họp đầu tiên.



Toàn cảnh phiên họp



Thời gian qua, Ban Soạn thảo, Tổ Biên tập đã nghiên cứu toàn bộ hệ thống văn kiện của Đảng, trên cơ sở Đề cương về Văn hóa Việt Nam năm 1943 và các Nghị quyết để đảm bảo yếu tố cập nhật trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị quyết.

Qua rà soát cho thấy, nhiều quan điểm, nhiệm vụ phải được kế thừa trong Nghị quyết mới. Cùng với đó, những quan điểm, nhiệm vụ nào đã được nêu trong Nghị quyết trước đó nhưng thời gian qua chưa thực hiện được thì phải nghiên cứu, tìm nguyên nhân để đề xuất giải pháp tháo gỡ phù hợp.

(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)

Bộ trưởng khẳng định, từ khi có Đảng đến nay, Đảng ta luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến văn hóa với việc ban hành nhiều Nghị quyết về văn hóa; thể hiện rõ quan điểm, đường lối của Đảng ta qua các kỳ Đại hội. Từ đó, các Nghị quyết chuyên đề của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Trung ương cũng được ban hành; dưới các Nghị quyết chuyên đề còn có các Kết luận thực hiện Nghị quyết. Bộ trưởng nêu rõ, bước vào kỷ nguyên mới, khi xác định văn hóa vẫn là một trong những trụ cột, giữ vai trò là sức mạnh mềm, hệ điều tiết sự phát triển bền vững quốc gia, Bộ Chính trị tiếp tục đặt ra yêu cầu về việc cần có thêm Nghị quyết về văn hóa. "Thời gian qua, Ban Soạn thảo, Tổ Biên tập đã nghiên cứu toàn bộ hệ thống văn kiện của Đảng, trên cơ sở Đề cương về Văn hóa Việt Nam năm 1943 và các Nghị quyết để đảm bảo yếu tố cập nhật trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị quyết. Qua rà soát cho thấy, nhiều quan điểm, nhiệm vụ phải được kế thừa trong Nghị quyết mới. Cùng với đó, những quan điểm, nhiệm vụ nào đã được nêu trong Nghị quyết trước đó nhưng thời gian qua chưa thực hiện được thì phải nghiên cứu, tìm nguyên nhân để đề xuất giải pháp tháo gỡ phù hợp", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết.

Trân trọng những ý kiến đóng góp cho dự thảo Nghị quyết, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng yêu cầu Ban Soạn thảo, Tổ Biên tập nghiên cứu, tiếp thu và tiếp tục hoàn thiện dự thảo Nghị quyết. Dự thảo Nghị quyết phải nêu bật được những luận điểm cơ bản. Đặc biệt, cần chú trọng các giải pháp đột phá để văn hóa, công nghiệp văn hóa thực sự phát triển bền vững. Cùng với đó, phải sớm xây dựng báo cáo giải trình quan điểm xây dựng. "Các thành viên Ban Soạn thảo, Tổ Biên tập phải thể hiện trách nhiệm cao nhất trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị quyết; không thể chậm mà chắc mà phải chuyển sang nhanh, có chiều sâu", Bộ trưởng nhấn mạnh.■

Lần đầu tiên triển lãm tranh sơn mài khổ lớn với chủ đề "Mùa Xuân độc lập"

● P.HÀ-T.SƯƠNG

Kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh 2.9, triển lãm tranh sơn mài khổ lớn với chủ đề "Mùa Xuân độc lập" vừa diễn ra tại Bảo tàng Hồ Chí Minh.



Tác phẩm tranh sơn mài khổ lớn thể hiện chân dung Bác Hồ trưng bày tại triển lãm

Triển lãm do Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương chủ trì, Bộ VHTTDL tổ chức. Phát biểu khai mạc, Giám đốc Bảo tàng Hồ Chí Minh Vũ Mạnh Hà nhấn mạnh, triển lãm lần này là một hoạt động nghệ thuật đặc biệt, giàu ý nghĩa. Lần đầu tiên, một bộ tranh sơn mài khổ lớn với 17 tác phẩm được sáng tác công phu, tái hiện sinh động các chặng đường lịch sử, những chiến thắng vẻ vang của dân tộc và những hình ảnh đặc sắc về Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu, do một nghệ sĩ trẻ thực hiện, được giới thiệu đến đông đảo công chúng trong cả nước.

Bức tranh lớn nhất trong triển lãm lần này dài 7,2m, cao 2,4m, vẽ hai mặt. Một mặt mang tên *Bác Hồ đọc Tuyên ngôn Độc lập,* tái hiện Quảng trường Ba Đình ngày 2.9.1945; mặt còn lại là *Mùa Xuân dân tộc*, với hình ảnh nhân dân cả nước hân hoan mừng ngày độc lập, tự do. Thông qua ngôn ngữ hình ảnh của họa sĩ, triển lãm tranh sơn mài *Mùa Xuân độc lập* thể hiện tình yêu quê hương đất nước và lòng biết ơn vô hạn đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhiều thế hệ chiến sĩ, đồng bào cho độc lập, tự do của dân tộc. "Với phong cách kết hợp giữa chất liệu sơn mài truyền thống và tư duy tạo hình đương đại, các tác phẩm thể hiện giá trị thẩm mỹ đặc sắc, mới lạ; thể hiện tinh thần đổi mới, sáng tạo, kết hợp giữa chất liệu truyền thống và nghệ thuật đương đại; mang đến chiều sâu thẩm mỹ mới mẻ, đồng thời tôn vinh khát vọng độc lập, tự do và hòa bình của dân tộc Việt Nam", Giám đốc Bảo tàng Hồ Chí Minh Vũ Mạnh Hà nhấn mạnh.

Chia sẻ ý tưởng sáng tác các tác phẩm sơn mài khổ lớn trưng bày tại triển lãm *Mùa Xuân độc lập*, họa sĩ Chu Nhật Quang cho biết, trong thời gian đi du học ở nước ngoài, anh đã nhen nhóm ý tưởng sáng tác các bức tranh về các sự kiện lịch sử từ kháng chiến chống Pháp đến chống Mỹ. Năm 2019, khi vừa từ nước ngoài trở về, anh bắt tay ngay vào việc phác thảo, tìm kiếm và thu thập tư liệu. "Tôi muốn mọi chi tiết đều bám sát lịch sử, từ các thước phim, tranh, ảnh, cho tới câu chuyện được kể lại. Song song với yếu tố lịch sử, tôi còn chú trọng sự hài hòa của nghệ thuật hội họa. Riêng *Mùa Xuân độc lập* đã ngốn của tôi gần bảy năm làm việc liên tục", họa sĩ Chu Nhật Quang bày tỏ.

Họa sĩ Chu Nhật Quang kể, có rất nhiều người hỏi anh "vì sao một họa sĩ trẻ lại chọn đề tài về lãnh tụ và cách mạng?". Anh đã tự tin nói rằng, tình yêu nước và niềm trân trọng lịch sử đã ngấm vào anh từ nhỏ qua giáo dục gia đình, nhà trường và các phương tiện truyền thông. "Ông nội tôi từng vẽ nhiều tranh về đề tài cách mạng, khi lớn lên, tôi chủ động đến bảo tàng, tìm đọc, xem phim tư liệu, gặp gỡ các nhân chứng. Trong quá trình học tập và trải nghiệm ở nước ngoài, tôi càng thấm thía giá trị tự do, độc lập và muốn đóng góp trí tuệ, sáng tạo của mình cho những tác phẩm về đất nước", họa sĩ trẻ Chu Nhật Quang chia sẻ.

Trong quá trình tìm tư liệu cho loạt tranh này, họa sĩ Chu Nhật Quang không chỉ đọc và xem, mà còn đi đến nhiều địa danh lịch sử, gặp gỡ nhà sử học và người dân địa phương để nghe câu chuyện gắn với từng mảnh đất. Những trải nghiệm ấy giúp anh có cảm quan không gian, cảm xúc chân thật và thêm quyết tâm hoàn thiện tác phẩm. Họa sĩ Lương Xuân Đoàn, Chủ tịch Hội Mỹ thuật Việt Nam cho rằng, trong triển lãm *Mùa Xuân độc lập*, họa sĩ Chu Nhật Quang vẽ một số bức tranh về Bác Hồ, đây là một khó khăn rất lớn mà anh đã chọn đối mặt. Nhưng chính sự đối mặt với khó khăn này sẽ quyết định số phận nghệ thuật của anh.

"Chu Nhật Quang phải có tình yêu với sử Việt và tình yêu đó mãnh liệt thì mới có sự rung động từ đáy sâu tâm hồn, rồi từ đấy mới chắt ra được chất liệu lịch sử để vẽ tranh. Chu Nhật Quang lại chọn đề tài này để khởi nghiệp hội họa của mình là rất đáng quý", họa sĩ Lương Xuân Đoàn nhận định. ■

Khúc tráng ca...

(Tiếp theo trang 1)

Đặc biệt, việc khánh thành nhiều công trình văn hóa, nghệ thuật đã cho thấy văn hóa luôn song hành cùng phát triển, trở thành nguồn lực tinh thần to lớn trong hành trình dựng xây và vươn lên của dân tộc. Ngày 19.8.2025 sẽ còn được nhắc lại như một dấu mốc đặc biệt trong lịch sử hiện đại của dân tộc. Trong tiếng trống hội rộn rã, trong những dải băng khánh thành tung bay, trong những nhát cuốc khởi công vang vọng là nhịp đập mạnh mẽ của một Việt Nam đang chuyển mình, đang bước vào vận hội mới.

Điều làm nên tầm vóc của sự kiện này không chỉ là quy mô lớn chưa từng có, mà còn là sự đa dạng và cân bằng trong các lĩnh vực. Bên cạnh các dự án công nghiệp, hạ tầng, y tế, giáo dục, nhiều công trình văn hóa, thể thao đã được khánh thành như Trung tâm Triển lãm quốc gia, nơi chuẩn bị cho triển lãm trọng điểm "80 năm hành trình độc lập - tự do - hạnh phúc", Nhà Văn hóa nghệ thuật tỉnh Phú Thọ, Nhà hát tỉnh An Giang... Những thiết chế văn hóa hiện đại này chính là lời khẳng định rằng, sự phát triển bền vững của đất nước không thể chỉ dựa vào tăng trưởng kinh tế, mà phải bắt nguồn từ văn hóa, phải nuôi dưỡng tâm hồn, khơi dậy niềm tự hào và củng cố bản lĩnh dân tộc.

Không phải ngẫu nhiên sự kiện này diễn ra vào những ngày cả nước hướng tới kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2.9. Nếu như năm 1945, tại Quảng trường Ba Đình, dân tộc ta đã long trọng tuyên bố trước toàn thế giới về quyền độc lập, tự do, thì hôm nay, bằng những công trình khởi công và khánh thành, chúng ta đang viết tiếp một bản tuyên ngôn mới, tuyên ngôn của kiến thiết và phát triển. Từ một đất nước giành lại được độc lập, nay chúng ta đang khẳng định vị thế của một quốc gia năng động, hội nhập, sáng tạo, đang biến khát vọng thành hiện thực. Mỗi công trình khánh thành hôm nay, mỗi dự án được khởi công hôm nay đều là những minh chứng sống động cho sức mạnh và niềm tin của dân tộc Việt Nam trong kỷ nguyên mới.

Trong bức tranh rực rỡ của hàng trăm dự án đồng loạt khởi công, khánh thành, những công trình văn hóa, nghệ thuật, thể thao mang một dấu ấn đặc biệt. Bởi lẽ, văn hóa không chỉ là nền tảng tinh thần của xã hội mà còn là động lực trực tiếp của phát triển, là "hồn cốt" để những công trình kinh tế, hạ tầng hay công nghiệp có thể phát huy hết ý nghĩa. Khi Trung tâm Triển lãm quốc gia được khánh thành, không chỉ là sự xuất hiện của một thiết chế hiện đại, mà đó còn là không gian để toàn dân và bạn bè quốc tế chiêm ngưỡng "80 năm hành trình độc lập - tự do - hạnh phúc" của dân tộc Việt Nam. Cùng lúc đó, việc khánh thành Nhà Văn hóa nghệ thuật tỉnh Phú Thọ và Nhà hát tỉnh An Giang đã khẳng định rằng sự quan tâm đến đời sống tinh thần của nhân dân luôn song hành cùng công cuộc kiến thiết đất nước. Những công trình này không chỉ tạo ra không gian sáng tạo, biểu diễn, thưởng thức nghệ thuật, mà còn góp phần lan tỏa, bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa dân tộc trong dòng chảy hội nhập. Khi một địa phương có một nhà hát, một trung tâm văn hóa xứng tầm, đó không chỉ là cơ sở hạ tầng mà còn là điểm tựa tinh thần, là nơi bồi đắp niềm tự hào, khơi dậy năng lượng sáng tạo cho cộng đồng.

Điều ấy càng có ý nghĩa sâu sắc khi sự kiện khởi công, khánh thành các công trình văn hóa được tổ chức ngay trước thềm Quốc khánh 2.9. Nếu Tuyên ngôn Độc lập năm 1945 vang vọng như một lời khẳng định về quyền sống của một dân tộc, thì hôm nay, những công trình văn hóa vang lên như lời khẳng định về khát vọng sống đẹp, sống có văn hóa, sống xứng đáng với tầm vóc một đất nước độc lập và hùng cường. Văn hóa vì thế không đứng ngoài lề phát triển, mà đang trở thành dòng chảy chủ đạo, là mạch nguồn nuôi dưỡng tinh thần và ý chí của toàn dân tộc trên hành trình đi tới tương lai.

Khi những lá cờ đỏ sao vàng đang rợp trời phố phường, khi tiếng trống, tiếng nhạc vang lên trong ngày khánh thành hàng trăm công trình trên khắp mọi miền, chúng ta càng cảm nhận rõ hơn sức sống mãnh liệt của dân tộc Việt Nam trong kỷ nguyên mới. Những công trình khởi công và khánh thành ngày 19.8 không chỉ đơn thuần là hạ tầng hay thiết chế, mà chính là những cột mốc, những dấu son ghi lại bước đi vững chắc của đất nước trên con đường hiện đại hóa và hội nhập. Trong đó, sự hiện diện của các công trình văn hóa càng làm rõ thêm một chân lý: Không có phát triển bền vững nào thiếu đi nền tảng văn hóa, không có tương lai hùng cường nào vắng bóng niềm tự hào và khát vọng từ văn hóa.

Kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2.9, chúng ta không chỉ tri ân những thế hệ cha anh đã ngã xuống để giành độc lập, mà còn khẳng định quyết tâm hiện thực hóa những khát vọng lớn lao của dân tộc. Nếu như Tuyên ngôn Độc lập 1945 đã khai sinh ra một đất nước tự do, thì những công trình của ngày 19.8.2025 chính là lời tuyên ngôn của thời đại mới: Xây dựng một Việt Nam phát triển, văn minh, thịnh vượng, để "dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh" không chỉ là mục tiêu, mà trở thành hiện thực trong từng mái nhà, từng con đường, từng thiết chế văn hóa, giáo dục, y tế, kinh tế.

Văn hóa, với vai trò là nền tảng tinh thần của xã hội, đang hiện diện cụ thể trong từng công trình, từng dự án; và chính văn hóa sẽ là ngọn lửa bất diệt dẫn dắt đất nước bước vào tương lai. Từ khúc tráng ca mùa Thu 1945 đến khúc tráng ca mùa Thu 2025, mạch nguồn dân tộc chưa bao giờ ngừng chảy, chưa bao giờ cạn khát vọng. Ngày Quốc khánh 2.9 năm nay, trong niềm tự hào và phấn khởi, chúng ta càng tin tưởng rằng dân tộc Việt Nam sẽ tiếp tục viết nên những trang sử mới, rạng ngời và bất diệt.■

ỨNG DỤNG AI VÀO NGHỆ THUẬT:

"Con dao hai lưỡi" cho sự sáng tạo

● **BÁ TRƯỜNG**

Trí tuệ nhân tạo (AI) đang tạo ra những đột phá chưa từng có trong nghệ thuật tại Việt Nam, từ điện ảnh, âm nhạc, hội họa đến thiết kế... Song, việc sử dụng AI thiếu kiểm soát lại trở thành "con dao hai lưỡi" cho sự sáng tạo, khi hậu quả không chỉ là lỗi kỹ thuật mà còn có nguy cơ làm sai lệch giá trị văn hóa và bản sắc dân tộc.



Hình ảnh "bàn tay mọc từ nách" trong MV "Kiếp sau vẫn là người Việt Nam"

Lằn ranh giữa sáng tạo và sai lệch

Trước làn sóng chuyển đổi số toàn cầu, nghệ thuật cũng không đứng ngoài cuộc. Ứng dụng AI đã trở thành trợ thủ đắc lực cho nghệ sĩ, giúp họ mở rộng không gian sáng tạo, rút ngắn thời gian lao động và tối ưu chi phí đầu tư. Tuy nhiên, ranh giới giữa việc tận dụng công nghệ để sáng tạo và lạm dụng lại quá mong manh. Những cú vấp gần đây như MV *Kiếp sau vẫn là người Việt Nam,* bộ phim *Chốt đơn*... đã gióng lên hồi chuông báo động.

Chỉ sau chưa đầy nửa ngày đăng tải, MV *Kiếp sau vẫn là người Việt Nam* đã vấp phải vô số lời chỉ trích, phê phán. Điều đáng nói, những phản ứng gay gắt không đến từ nội dung ca từ hay giai điệu, mà lại xuất phát từ hàng loạt sai sót nghiêm trọng do việc lạm dụng AI. Cụ thể: Bản đồ Việt Nam thiếu chuẩn xác ở vị trí Hoàng Sa - Trường Sa; Cờ Tổ quốc màu xanh thay vì màu đỏ; Họa tiết trống đồng méo mó; Cảnh anh hùng Trần Quốc Toản bóp nát quả cam được đặt trong bối cảnh đồi núi thay vì đồng bằng như sử sách ghi lại… Chưa kể, trong MV còn tồn đọng hàng loạt "sạn" do AI tạo lỗi như: Mặt người thiếu tai mắt mũi, tay "mọc" từ nách, nón "hở đầu"… Những lỗi nghiêm trọng trên đã cho thấy hậu quả của việc thiếu hụt kiến thức về văn hóa và lịch sử của ê kíp sản xuất. Đây không chỉ đơn thuần là lỗi kỹ thuật, mà còn tiềm ẩn nguy cơ gây ảnh hưởng sâu sắc đến ký ức và nhận thức chung của cộng đồng nếu không được chỉnh sửa kịp thời.

Sau khi đối mặt với làn sóng chỉ trích, T Production đã gỡ bỏ MV khỏi các nền tảng trực tuyến vào tối ngày 8.8. Đại diện nhà sản xuất cho biết, động thái này nhằm rà soát và chỉnh sửa các chi tiết thiếu chính xác, đặc biệt là hình ảnh liên quan đến bản đồ, biểu tượng văn hóa và bối cảnh lịch sử. Họ thừa nhận, việc "lãng mạn hóa" một số khung hình là không phù hợp với một sản phẩm âm nhạc có yếu tố lịch sử. Có thể nói, đây là nỗ lực sửa sai đầy cầu thị, cho thấy ê kíp đã lắng nghe ý kiến của khán giả.

Nếu *Kiếp sau vẫn là người Việt Nam* bộc lộ mặt trái của AI ở khía cạnh dữ liệu và yếu tố văn hóa, lịch sử, thì phim điện ảnh *Chốt đơn!* lại đặt ra câu hỏi về khả năng truyền tải cảm xúc. Bộ phim của Bảo Nhân và Nam Cito nhanh chóng trở thành tâm điểm tranh luận, khi lần đầu tiên điện ảnh Việt sử dụng AI để thay thế toàn bộ hình ảnh nhân vật chính. Dù đây là giải pháp kỹ thuật nhằm giải quyết tình huống bất khả kháng, quyết định này vẫn đặt ra nhiều câu hỏi về giới hạn ứng dụng AI, quyền nhân thân của diễn viên và liệu khán giả có sẵn lòng chấp nhận điều đó hay không? Công nghệ dù có thể sao chép ngoại hình, cử chỉ và thậm chí mô phỏng ánh mắt, nhưng sự thay thế bất đắc dĩ khiến nhiều người cảm nhận nhân vật thiếu đi sự sống. Điều này cho thấy, AI không thể thay thế con người hoàn toàn để tái hiện những sắc thái trong diễn xuất một cách tự nhiên. Rõ ràng, dù có vẻ ngoài hoàn hảo, nhân vật được tạo từ AI vẫn không thể có được chiều sâu cảm xúc.

Công cụ hay "cỗ máy" vô hồn?

Về mặt tích cực, AI có thể tái hiện những bối cảnh phức tạp mà kỹ thuật truyền thống khó thực hiện, từ đó giúp tiết kiệm đáng kể thời gian, chi phí và nhân lực. Điều này sẽ mở ra một kho tàng vô tận, cho phép nghệ sĩ dễ dàng tái dựng bối cảnh lịch sử, tạo hiệu ứng ấn tượng và nhanh chóng phác thảo ý tưởng. AI trong nghệ thuật nếu được sử dụng đúng cách, sẽ đóng vai trò là "trợ thủ đắc lực", thúc đẩy sự sáng tạo và làm phong phú thêm đời sống văn hóa, tinh thần của công chúng.

Tuy nhiên, mặt trái của nó lại không hề nhỏ. Đối với những tác phẩm nghệ thuật, đặc biệt có liên quan đến văn hóa và lịch sử, AI không có khả năng phân biệt đúng sai. Nó chỉ là công cụ xử lý và tái tạo thông tin dựa trên dữ liệu được cung cấp. Nếu dữ liệu đầu vào sai lệch hoặc người vận hành thiếu kiến thức chuyên sâu, sản phẩm tạo ra chỉ bắt mắt về hình thức và lẽ dĩ nhiên sẽ rỗng về nội dung. Những sai lệch dù nhỏ đến mấy cũng có thể chạm đến ký ức và giá trị chung của dân tộc - địa hạt đòi hỏi sự nhạy cảm và trách nhiệm cao nhất. Mặc dù AI chắc chắn sẽ đóng vai trò ngày càng lớn trong xu hướng chuyển đổi số, nhưng giá trị cuối cùng của một tác phẩm vẫn được quyết định bởi bàn tay, khối óc và trái tim con người. AI chỉ nên được coi là công cụ hỗ trợ, chứ không thể thay thế hoàn toàn trong sáng tạo nghệ thuật, vì chỉ con người mới có thể làm rung động trái tim con người.

Trước những thách thức trên, vai trò và trách nhiệm của người nghệ sĩ càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. Trong nghệ thuật, nếu phụ thuộc quá mức vào công nghệ có thể khiến tư duy sáng tạo dần mai một. Đặc biệt, với những tác phẩm liên quan đến văn hóa và lịch sử dân tộc, mỗi chi tiết cần được thẩm định kỹ lưỡng trước khi ra mắt. Và người nghệ sĩ, với tư cách là người kiến tạo, chính là đối tượng chịu trách nhiệm cuối cùng về tính đúng đắn, sự chuẩn xác của tác phẩm.

Trong kỷ nguyên chuyển đổi số, AI đã chứng minh sức mạnh của mình và mở ra những chân trời mới cho nghệ thuật. Tuy nhiên, những "cú vấp" gần đây tiếp tục khẳng định rằng: AI không phải là "cây đũa thần" vạn năng! Giá trị cốt lõi của mỗi tác phẩm nghệ thuật vẫn nằm ở chính sự sáng tạo từ trái tim và khối óc của người nghệ sĩ. ■

Ra mắt sách về Cách mạng Tháng Tám 1945

Nhân kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám (19.8.1945 - 19.8.2025) và Quốc khánh 2.9, NXB Tổng hợp TP.HCM giới thiệu tác phẩm *Cách mạng Tháng Tám 1945: Thắng lợi vĩ đại đầu tiên của dân tộc Việt Nam trong thế kỷ XX* của GS.TS.NGND Trịnh Nhu và PGS.TS Trần Trọng Thơ.

Cuốn sách dày 448 trang với 6 chương, làm sáng rõ tiến trình vận động Cách mạng Tháng Tám. Từ bối cảnh Chiến tranh Thế giới thứ hai (9.1939), Đảng Cộng sản Đông Dương đặt nhiệm vụ giải phóng dân tộc lên hàng đầu, chuẩn bị lực lượng toàn diện và chớp thời cơ tiến hành Tổng khởi nghĩa. Đến mùa Thu năm 1945, dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhân dân ta đã tiến hành thành công Cách mạng Tháng Tám, lật đổ ách phát xít Nhật và chế độ quân chủ, giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước, thành lập Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa - mở ra kỷ nguyên mới nhân dân làm chủ. Tác phẩm đồng thời lý giải những nhân tố quyết định thắng lợi: Sự lãnh đạo đúng đắn, kịp thời của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh; khả năng đánh giá đúng tình hình, nắm bắt và dự đoán thời cơ; sự huy động tối đa sức mạnh đoàn kết toàn dân. Cuộc cách mạng đã để lại những bài học quý về đường lối chiến lược, mối quan hệ giữa nhiệm vụ dân tộc và dân chủ, phương thức kết hợp giữa đấu tranh chính trị và vũ trang...

Không chỉ mang giá trị lịch sử, cuốn sách còn khẳng định tầm vóc quốc tế của sự kiện. Cách mạng Tháng Tám đã cổ vũ mạnh mẽ phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới, góp phần đưa Việt Nam vào hàng ngũ tiên phong trong công cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân, giành độc lập cho các dân tộc thuộc địa… Trong bối cảnh hôm nay, tác phẩm là nguồn tư liệu quý cho bạn đọc, đặc biệt là thế hệ trẻ, giúp hiểu rõ hơn giá trị của độc lập, tự do và bài học giữ gìn khối đại đoàn kết toàn dân tộc.



T.T

VSTAR và cuộc tái sinh mô hình nhóm nhạc chuyên nghiệp

THÙY TRANG

Vòng chung kết tuyển chọn nhóm nhạc nữ VSTAR, do VMT Entertainment tổ chức tại TP.HCM, vừa công bố 5 thành viên chính thức. Sự kiện đánh dấu một bước tiến hiếm hoi trong việc phát triển nhóm nhạc chuyên nghiệp tại Việt Nam, khi thị trường âm nhạc nước nhà đã thiếu vắng mô hình này nhiều năm qua.



Nhóm nhạc VSTAR vừa được thành lập sau vòng tuyển chọn của VMT Entertainment, gồm các thành viên nữ trẻ tuổi, năng khiếu đa dạng, hứa hẹn mang lại làn gió mới cho thị trường âm nhạc Việt

Mặc dù những thập niên 2000, các nhóm nhạc từng là một phần quan trọng của đời sống âm nhạc, nhưng từ sau 2010, mô hình này đã dần biến mất. Tuy nhiên, VMT Entertainment đang thực hiện một chiến lược dài hạn với VSTAR, hứa hẹn sẽ phát triển mô hình nhóm nhạc bài bản và đầu tư chuyên nghiệp, nhằm mang lại một làn sóng mới cho thị trường âm nhạc Việt Nam.

Thăng trầm và những ước mơ chưa thành hiện thực

Một thời kỳ sôi động với những nhóm nhạc tự lập, cùng nhau tìm kiếm bài hát, tập luyện và biểu diễn trong môi trường chuyên nghiệp như AC&M, 5 Dòng kẻ, Tam ca 3A, Nhật Nguyệt, Windows, Piano, HKT…; cũng có những nhóm được công ty hoặc nhạc sĩ đứng ra đào tạo bài bản như 1088 của Cánh chim Việt, H.A.T của Thế giới giải trí, F5 và Tiamo của Nam Phương, GMC của Nhạc xanh, MTV và Trio666 của nhạc sĩ Tuấn Khanh, Mắt ngọc và Mây trắng của nhạc sĩ Trần Thanh Tùng, D&D của nhạc sĩ Dũng Đinh... Một số sân chơi như "Ước mơ trong tầm tay" của Nhà Văn hóa Thanh niên TP.HCM cũng đã trở thành bệ phóng cho nhiều bạn trẻ đam mê âm nhạc, tạo cơ hội thể hiện tài năng và cho ra đời những nhóm như Pha Lê, Titikid, Hugo, MOM… Tuy nhiên, hầu hết các nhóm này hoạt động theo hình thức câu lạc bộ hoặc đội nhóm, chưa thực sự đi vào con đường chuyên nghiệp.

Dù từng kỳ vọng phong trào nhóm nhạc tại TP.HCM và Việt Nam sẽ phát triển mạnh mẽ về cả chất lượng, số lượng và công nghệ trên thị trường âm nhạc, nhưng từ khoảng năm 2010 trở đi, các nhóm nhạc bắt đầu tan rã vì nhiều lý do. Các nhóm chuyên nghiệp tan vỡ khi công ty này rút người của công ty kia để phát triển theo con đường solo hoặc lập nhóm mới, tạo ra sự không ổn định về hình tượng, khiến các thành viên còn lại dần mất nhiệt và dẫn đến tan rã. Ngoài ra, một số ca sĩ lựa chọn phát triển sự nghiệp riêng, vì vậy tách nhóm. Các nhóm tự phát thì có phần linh hoạt hơn trong việc thay đổi thành viên, nhưng đa số cũng mất đi lượng khán giả do thiếu sự ổn định trong hoạt động. Đến nay, chỉ còn một vài nhóm nhạc như MTV, Mắt ngọc vẫn duy trì hoạt động chuyên nghiệp, nhưng các thành viên đã không còn giữ nguyên như lúc ban đầu.

Từ đó đến nay, các công ty giải trí gần như không còn mặn mà đầu tư vào mô hình nhóm nhạc chuyên nghiệp vì quá nhiều rủi ro. Thị trường âm nhạc Việt Nam gần như bỏ trống mô hình này, chỉ còn một vài nhóm tồn tại nhưng vẫn thiếu một định hướng phát triển rõ ràng.

Trong khi ở Việt Nam mô hình này yếu dần thì Hàn Quốc biến nhóm nhạc thành ngành công nghiệp. Các công ty giải trí xây dựng hệ thống tuyển chọn, đào tạo dài hạn, kèm chiến dịch quảng bá chặt chẽ. Thành viên được rèn từ giọng hát, vũ đạo, ngoại ngữ tới kỹ năng giao tiếp, truyền thông. Công nghệ tổ chức nhóm nhạc đã lên đến đỉnh cao và đã cho ra đời những nhóm nhạc mang tầm vóc quốc tế như BTS, BLACKPINK, TWICE, EXO, BIGBANG, MAMAMOO, Red Velvet, Girls' Generation… Họ vận hành theo hướng chú trọng tạo sự gần gũi, tương tác liên tục với người hâm mộ và coi nhóm nhạc như sản phẩm văn hóa - giải trí dài hạn. Thành viên có vai trò rõ ràng: Hát chính, rapper, visual, dancer… Mỗi người có nét riêng nhưng gắn kết thành một tập thể hoàn hảo. Hình ảnh và chiến lược được giữ ổn định qua nhiều năm.

Các nhóm Việt trước đây thường thiếu yếu tố này do nhiều nhóm lập vội để theo trào lưu, chưa kịp xây dựng chiến lược đã xảy ra mâu thuẫn hoặc bị thị hiếu mới lấn át. Vòng đời ngắn, sản phẩm ra không đều, fan khó bám theo.

Hướng đi dài hạn và chiến lược phát triển

Quay lại việc nhóm nhạc nữ VSTAR "mới tinh" vừa được thành lập, VMT Entertainment chọn hướng đầu tư dài hơi. Theo đại diện VMT, kế hoạch không dừng ở việc cho ra mắt một nhóm nhạc, mà là tạo một quy trình hoàn chỉnh để đào tạo và vận hành mô hình này ở Việt Nam. Công ty ký hợp đồng độc quyền trong 5 năm với các thành viên, thực hiện chương trình đào tạo và triển khai các hoạt động bài bản, chuyên sâu gồm huấn luyện thanh nhạc, vũ đạo, nhạc cụ, sản xuất sản phẩm âm nhạc, tổ chức biểu diễn, truyền thông… với mức đầu tư dự kiến khoảng 10 tỉ đồng.

Các thành viên của VSTAR, như Nguyễn Ngọc Cát Tường (16 tuổi), Tạ Ngọc Trâm Anh (15 tuổi), Thái Bảng Anh (17 tuổi), Trương Hảo Đồng (14 tuổi), và Vũ Thy Ngọc Diệp (14 tuổi), đều còn rất trẻ, nghĩa là họ có cả một hành trình dài để hoàn thiện kỹ năng. Đây là lợi thế vì dễ dàng đào tạo từ đầu, nhưng cũng là áp lực lớn khi phải duy trì lịch học nghề và lịch biểu diễn dày đặc. Nhiều nhóm trước đây đã gặp khó khăn và tan rã vì không chịu nổi cường độ tập luyện hoặc áp lực dư luận.

Bên cạnh tài năng và sự kiên trì, yếu tố hình ảnh cũng đóng vai trò sống còn. Một nhóm có thể hát tốt nhưng nếu phong cách âm nhạc hoặc hình ảnh thay đổi thất thường, fan sẽ khó nhận diện. Thành công của nhóm nhạc Hàn Quốc chính là giữ được hình ảnh ổn định trong khi vẫn làm mới qua từng dự án nhỏ.

Thói quen nghe nhạc của khán giả Việt cũng đã thay đổi. 15-20 năm trước, chỉ cần một nhóm ra đĩa, lên truyền hình và biểu diễn ở phòng trà là đủ để ghi dấu ấn. Ngày nay, phần lớn khán giả trẻ nghe nhạc qua YouTube, Spotify, TikTok… Điều này mở ra cơ hội tiếp cận quốc tế nhưng cũng đòi hỏi nhóm nhạc phải sản xuất liên tục và duy trì sự tương tác online. Một bản hit trên TikTok chưa chắc đã giúp nhóm có được lượng fan bền vững nếu không tạo được cộng đồng riêng.

Vì thế, ngoài việc tập luyện, nhóm nhạc cần một đội ngũ quản lý chuyên nghiệp biết cách khai thác nền tảng số và xây dựng câu chuyện xoay quanh từng thành viên và tập thể. Khán giả hiện nay quen với việc "theo dõi" nghệ sĩ qua mạng xã hội từng ngày, vì vậy mỗi buổi tập, mỗi chuyến lưu diễn đều cần được biến thành nội dung hấp dẫn, là một phần trong chiến lược phát triển lâu dài.

Thị trường âm nhạc Việt Nam hiện đang thiếu vắng nhóm nhạc chuyên nghiệp, nhưng không có nghĩa là "mảnh đất trống" dễ dàng chiếm lĩnh. Cạnh tranh đến từ nghệ sĩ solo, nhạc ngoại và áp lực duy trì lượng người theo dõi ngày càng lớn. Theo giới chuyên môn, để một nhóm nhạc tồn tại lâu dài tại Việt Nam, cần có ít nhất ba yếu tố: Đào tạo chuyên nghiệp, chiến lược nội dung kết hợp nền tảng số, và sự nhất quán về hình ảnh. Nếu VSTAR thành công, họ không chỉ mở ra cơ hội cho những dự án tương tự mà còn góp phần làm phong phú đời sống âm nhạc trong nước, đồng thời khôi phục niềm tin của khán giả vào mô hình nhóm nhạc chuyên nghiệp. ■

Atlas 54 dân tộc anh em kỷ niệm ngày Quốc khánh

Sau thành công của cuốn sách tranh *Đất nước gấm hoa,* NXB Kim Đồng tiếp tục giới thiệu đến bạn đọc ấn phẩm *Chung một ngôi nhà - Atlas 54 dân tộc Việt Nam* (tác giả: Võ Thị Mai Chi, minh họa: Hồ Quốc Cường). Sách khai thác vẻ đẹp cảnh quan và văn hóa của 54 dân tộc anh em, với những giá trị bản sắc từ kiến trúc nhà ở, trang phục, lễ hội, ẩm thực, phong tục tập quán… Phần lời và tranh minh họa kết hợp tạo nên những trang sách sinh động, giàu màu sắc với chợ phiên Bắc Hà của dân tộc Dao, những khu chợ vùng cao của đồng bào dân tộc Mông, chợ nổi miền Tây của dân tộc Kinh, chợ làng chài ở miền ven biển…

Ẩm thực trong trang sách đa dạng với những món ăn đặc sản của từng địa phương: Thắng cố, mèn mén của người Mông; thịt treo gác bếp, thịt lợn muối chua của người Dao; cơm lam của người Tày; cơm tấm, phở, bánh mì của người Kinh hay bánh chưng, bánh dày của người Thổ... Nét đẹp từ các lễ hội, trò chơi dân gian cũng được thể hiện trong sách với trò chơi đánh đu của người Chứt, đua ghe Ngo, đua bò Bảy núi của người Khmer, vũ điệu lúa mới của người Mạ, nhảy sạp của người Chơ Ro...

Chung một ngôi nhà - Atlas 54 dân tộc Việt Nam mang đến cho độc giả kho tàng văn hóa sống động của 54 dân tộc anh em. Đây cũng có thể là nguồn tài liệu quý giá phục vụ cho học tập, nghiên cứu và giảng dạy.

T.M

PHÁT TRIỂN VĂN HÓA ĐỌC CHO NGƯỜI KHIẾM THỊ:

Để không ai bị bỏ lại phía sau

ĐÌNH TOÁN - THANH MAI

Phát triển văn hóa đọc cho người khiếm thị không chỉ là hành trình đưa tri thức đến với những người kém may mắn, mà còn khẳng định tính nhân văn và công bằng trong tiếp cận tri thức. Từ sách chữ nổi, sách nói đến thư viện điện tử chuyên biệt, những nỗ lực ấy đã mở ra cánh cửa tri thức, nuôi dưỡng khát vọng vươn lên, giúp người khiếm thị tự tin hòa nhập cộng đồng.

Đây cũng là minh chứng cho sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và toàn xã hội trong việc kiến tạo môi trường đọc và học tập bình đẳng, không rào cản cho người khiếm thị nói riêng và người khuyết tật nói chung.



Cần sự đầu tư hơn nữa để phát triển văn hóa đọc cho người khiếm thị Ảnh: T.L

"Chìa khóa" mở rộng cơ hội tiếp cận tri thức

Với người khiếm thị, sách nói, sách chữ nổi là chìa khóa mở ra cả thế giới rộng lớn. Qua những trang sách chữ nổi và giọng đọc truyền cảm, thế giới hiện lên sinh động, gần gũi hơn với họ. Sách với định dạng phù hợp giúp người khiếm thị tăng cơ hội tiếp cận tri thức, chủ động học tập, tự tin hòa nhập mà không còn lệ thuộc vào người khác. Đó là hành trình thu hẹp khoảng cách, thắp sáng niềm tin và mở lối đến tương lai. Không chỉ sách nói, sách chữ nổi, các phòng đọc chuyên biệt cũng là văn hóa đọc đến gần hơn với người khiếm thị.

Thực tế, Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VHTTDL) đã đầu tư thí điểm hai phòng đọc dành cho người khiếm thị tại Thư viện Hà Nội (nay là Trung tâm Văn hóa & Thư viện Hà Nội) và Thư viện Khoa học Tổng hợp TP.HCM. Đây được coi là bước khởi đầu cho dịch vụ thư viện công cộng phục vụ người khiếm thị ở Việt Nam.

Ở địa phương, Thư viện tỉnh Đồng Tháp cũng xây dựng không gian đọc chuyên biệt, không chỉ hướng dẫn sử dụng sách chữ nổi, sách nói, mà còn tổ chức tập huấn, mời chuyên gia hướng dẫn làm sách nói và sử dụng máy tính cho người khiếm thị.

Tuy vậy, việc phát triển văn hóa đọc cho người khiếm thị vẫn đối mặt nhiều khó khăn. Số người mù và suy giảm thị lực dự báo sẽ tăng lên do già hóa dân số và bệnh lý về mắt, trong khi nguồn tài liệu dễ tiếp cận lại hạn chế. Thực trạng này không chỉ thu hẹp cơ hội học tập, việc làm, mà còn cản trở quá trình phát triển bản thân và hòa nhập xã hội của họ.

Trên phạm vi toàn cầu, hiện có khoảng 300 triệu người khuyết tật chữ in, hơn 90% trong số đó sống tại các quốc gia đang phát triển. Tuy nhiên, chỉ khoảng 1% ấn phẩm được chuyển đổi sang định dạng dễ tiếp cận như chữ nổi Braille, văn bản điện tử, chữ in khổ lớn hay sách nói. Sự khan hiếm này đi ngược lại tinh thần Công ước quốc tế về quyền của người khuyết tật.

Tại Việt Nam, phần lớn nhà xuất bản và thư viện chưa sẵn sàng cung cấp xuất bản phẩm ở định dạng phù hợp; chỉ khoảng 7% xuất bản phẩm được chuyển đổi phục vụ nhóm đối tượng đặc thù này.

Mang hạnh phúc đến cho người khiếm thị

Chủ tịch Hội Thư viện Việt Nam Nguyễn Hữu Giới nhấn mạnh, phát triển văn hóa đọc cho người khiếm thị có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Đó là cánh cửa tri thức mở ra cho những phận đời chịu nhiều thiệt thòi, là hành trình giúp họ vượt qua mặc cảm, khẳng định bản thân và hòa nhập cộng đồng. Đây cũng là trách nhiệm nhân văn sâu sắc mà ngành Thư viện Việt Nam kiên trì theo đuổi trong quá khứ, hiện tại và cả tương lai.

Do đó, phát triển văn hóa đọc cho người khiếm thị là nhiệm vụ quan trọng nhằm bảo đảm quyền tiếp cận tri thức bình đẳng cho mọi công dân. Thực tế cho thấy, dù nhu cầu đọc của người khiếm thị ngày càng tăng, nhưng nguồn tài liệu chữ nổi, sách nói cũng như điều kiện hạ tầng phục vụ tại nhiều thư viện công cộng còn hạn chế. Để khắc phục, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp.

Trước hết, các thư viện cần tăng cường đầu tư kho sách chữ nổi, mở rộng nguồn sách nói, xây dựng cơ sở dữ liệu điện tử dành riêng cho người khiếm thị, đồng thời đẩy mạnh số hóa tài liệu để thuận tiện trong tra cứu, truy cập từ xa. Song song với đó, việc đào tạo cán bộ thư viện có kỹ năng hỗ trợ, hướng dẫn người khiếm thị cũng là yêu cầu cấp thiết, giúp việc phục vụ trở nên chuyên nghiệp và thân thiện hơn.

Một giải pháp quan trọng khác là huy động sự tham gia của cộng đồng, khuyến khích các tổ chức xã hội, câu lạc bộ, tình nguyện viên cùng tham gia sản xuất sách nói, chuyển đổi sách chữ thường sang chữ nổi. Bên cạnh đó, cần có cơ chế chính sách hỗ trợ, khuyến khích sự đầu tư của doanh nghiệp công nghệ trong việc phát triển phần mềm đọc tự động, ứng dụng trí tuệ nhân tạo nhằm mở rộng khả năng tiếp cận thông tin cho người khiếm thị.

Với sự đầu tư, phối hợp đồng bộ từ Nhà nước, cộng đồng và doanh nghiệp, phát triển văn hóa đọc cho người khiếm thị không chỉ được duy trì mà còn trở thành kênh quan trọng góp phần nâng cao dân trí, tạo cơ hội học tập suốt đời cho mọi người.

Bà Phạm Thị Kim Oanh, Phó Cục trưởng Cục Bản quyền tác giả (Bộ VHTTDL) cho hay, việc Việt Nam gia nhập Hiệp ước Marrakesh sẽ mở rộng cơ hội tiếp cận sách, tri thức cho người khiếm thị. Bên cạnh việc hoàn thiện hành lang pháp lý, sự đồng thuận của xã hội chính là mấu chốt trong việc triển khai các hoạt động.

Việc Việt Nam tham gia Hiệp ước Marrakesh mới chỉ là bước đi đầu tiên, điều quan trọng là triển khai hiệu quả để lan tỏa văn hóa đọc đến người khuyết tật, tăng cơ hội tiếp cận các tác phẩm văn học, nghệ thuật cho người khiếm thị. Phó Cục trưởng Cục Bản quyền tác giả cho biết thêm: "Cần đẩy mạnh tuyên truyền để toàn xã hội hiểu sâu sắc hơn về ý nghĩa của việc cải thiện đời sống tinh thần cho người khuyết tật, thông qua việc tạo điều kiện để họ tiếp cận với các tác phẩm, sách được chuyển đổi sang các định dạng phù hợp. Thách thức hiện nay là chưa có nhiều đơn vị sẵn sàng chia sẻ quyền lợi để thực hiện ngoại lệ mà Hiệp ước quy định. Khi có sự chung tay của toàn xã hội, việc chuyển đổi định dạng cho sách cùng các tác phẩm sẽ góp phần đưa văn hóa đọc đến gần hơn với người khuyết tật". ■

Triển lãm ảnh kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9

Hôm qua 19.8, tại phố đi bộ Nguyễn Huệ, BTC Kỷ niệm các ngày lễ lớn TP.HCM khai mạc triển lãm ảnh kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám (1945-2025) và Quốc khánh 2.9 (1945-2025). Sự kiện diễn ra đến 5.9 tại ba địa điểm: Đường Nguyễn Huệ, đường Đồng Khởi (trước Sở VHTT TP.HCM) và đối diện Công viên Chi Lăng.

Tại đường Nguyễn Huệ trưng bày 100 bức ảnh chủ đề *Từ kỷ nguyên độc lập, thống nhất đất nước đến kỷ nguyên vươn mình của dân tộc,* tái hiện khí thế Cách mạng Tháng Tám, sự ra đời nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa và hành trình giành độc lập, thống nhất. Điểm Đồng Khởi (trước Sở VHTT TP.HCM) trưng bày 70 bức ảnh chủ đề *TP.HCM vững tin hướng tới kỷ nguyên mới.* Đối diện Công viên Chi Lăng là không gian *Sắc màu văn hóa - du lịch TP.HCM*. Triển lãm là lời tri ân lịch sử hào hùng và truyền cảm hứng về khát vọng vươn lên của TP.HCM cũng như cả dân tộc Việt Nam. **T.T**

Khánh thành Rạp Xiếc và Biểu diễn Đa năng Phú Thọ

TP.HCM vừa khánh thành Rạp Xiếc và Biểu diễn Đa năng Phú Thọ, công trình văn hóa hiện đại chào mừng 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9.

Nằm trong quần thể thể thao - văn hóa Phú Thọ, rạp có diện tích 10.000 m², tổng vốn đầu tư 1.395 tỉ đồng, được khởi công tháng 4.2023, cất nóc tháng 9.2024 và nghiệm thu cuối tháng 7.2025. Với thiết kế đa năng, đạt chuẩn quốc tế, nơi đây hứa hẹn trở thành không gian nghệ thuật - giải trí hiện đại, phục vụ đông đảo công chúng, đồng thời quảng bá văn hóa Việt Nam, kết nối bạn bè quốc tế. Công trình khẳng định quyết tâm của TP.HCM xây dựng hệ thống thiết chế văn hóa tầm vóc, xứng đáng là trung tâm văn hóa - nghệ thuật hàng đầu cả nước và khu vực Đông Nam Á.

HỒNG HẠNH

QUẢNG CÁO

TRUNG TÂM BẢO TRỢ - DẠY NGHỀ VÀ TẠO VIỆC LÀM TP.HCM

TUYỂN SINH DẠY VĂN HÓA TỪ LỚP 1 ĐẾN LỚP 12

MIỄN 100% HỌC PHÍ

ĐỐI TƯỢNG

- Người khuyết tật: khiếm thính, tự kỷ, khuyết tật trí tuệ...(trừ người khiếm thị)
- Thanh thiếu niên có hoàn cảnh khó khăn đang sinh sống tại TP.HCM
- Độ tuổi: Từ 06 tuổi trở lên, có khả năng tự chăm sóc bản thân

QUYỀN LỢI HỌC VIÊN

- Đội ngũ giáo viên chuyên môn cao - tận tâm
- Hỗ trợ phiên dịch ngôn ngữ ký hiệu cho học sinh khiếm thính
- Môi trường học tập, yêu thương, hòa nhập, an toàn

Thời gian tuyển sinh từ 01/06 đến 30/09/2025

Địa chỉ: 215 Võ Thị Sáu, P. Xuân Hòa, TP.HCM
Hotline: (028) 3932 1801 (Phòng Văn Hóa)
Zalo: 0932 120 984 (Cô Dung)

"Địa chỉ đỏ" giáo dục lòng yêu nước cho thế hệ trẻ

● NHƯ ĐỒNG

Thấm đẫm những câu chuyện hào hùng và những chiến công hiển hách của quân và dân ta trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, Di tích lịch sử quốc gia Chiến thắng Vạn Tường trở thành điểm tựa tinh thần quý giá, hun đúc ý chí và lòng tự hào cho đoàn viên, thanh niên, học sinh; nhắc nhở thế hệ hôm nay mãi khắc ghi lịch sử, tri ân những hy sinh to lớn của cha ông.

Từ những chiến công lẫy lừng, Chiến thắng Vạn Tường luôn là nguồn cảm hứng bất tận, truyền ngọn lửa yêu nước, thôi thúc người trẻ trẻ tiếp nối truyền thống trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ quê hương.



Thuyết minh viên Bảo tàng Chiến thắng Vạn Tường giới thiệu các hình ảnh, hiện vật gắn liền với câu chuyện lịch sử đến du khách và các đoàn viên thanh niên

Chiến thắng hào hùng trong ký ức cộng đồng

Ông Ngô Thanh Trang, Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân, nguyên Xã đội trưởng du kích xã Bình Đông, bồi hồi nhớ lại bến đò Tân Hy - nơi ông cùng đồng đội bí mật phục kích, tiêu diệt địch, thu được nhiều vũ khí, mở màn cho chuỗi chiến công tiếp nối. Trong trận càn thăm dò của tiểu đoàn lính thủy đánh bộ Mỹ, ông cùng đồng đội đã loại khỏi vòng chiến đấu 25 tên địch. "Chúng tôi đi qua bao trận mưa bom, bão đạn. Nhiều đồng đội đã nằm lại mãi mãi. Nhưng với niềm tin sắt đá, chúng tôi đã giữ được từng tấc đất quê hương. Chiến thắng Vạn Tường còn mãi!", ông xúc động chia sẻ.

Tại Đồi đất đỏ Ngọc Hương, bia di tích ghi lại chiến công ngày 18.8.1965: Trung đội 2, Đại đội 2, Tiểu đoàn 60, Trung đoàn 1 đã ngoan cường giáp lá cà, buộc địch co cụm, tiêu diệt khoảng 80 tên, giữ vững trận địa. Ông Nguyễn Thành Phương, nguyên Trung đội phó Trung đội hỏa lực, vẫn nhớ như in: "Chúng tôi để địch đến thật gần mới nổ súng, rồi dũng cảm giáp lá cà, biến bị động thành chủ động để chiến thắng".

Trên chiến hào Lộc Tự, một trong 8 điểm di tích thuộc quần thể Vạn Tường, đến nay vẫn lưu giữ xác xe tăng M48, "niềm kiêu hãnh" của quân đội Mỹ, bị Đại đội 1, Tiểu đoàn 40, Trung đoàn 1 Quân giải phóng bắn cháy. Hiện vật này trở thành minh chứng sống động, nhắc nhở thế hệ hôm nay về giá trị của hòa bình và trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc.

Bà Võ Thị Chí (79 tuổi, xã Vạn Tường) kể lại: Trong trận đánh, quân và dân địa phương đã dựa vào địa hình, xây dựng công sự kiên cố, cùng bộ đội ngoan cường chặn đứng mũi tiến công của địch. Xe tăng, xe bọc thép, lính thủy đánh bộ Mỹ đều bị bẻ gãy, hàng trăm tên địch bị tiêu diệt. "Đó là sức mạnh của tình làng nghĩa xóm, quân dân một lòng, ai cũng quyết giữ quê hương mình", bà xúc động nói.

"Địa chỉ đỏ" bồi đắp lòng yêu nước

Những ngày này, cùng với các cựu chiến binh, đông đảo học sinh, đoàn viên, thanh niên tìm về Bảo tàng Chiến thắng Vạn Tường để tri ân và học hỏi. Bạn Lê Văn Kiều, đoàn viên thôn An Lộc Nam, xúc động chia sẻ: "Mỗi hiện vật nơi đây như đưa em ngược dòng thời gian, cảm nhận rõ sự hy sinh và lòng quả cảm của thế hệ cha anh. Noi gương các thế hệ đi trước, em sẽ phấn đấu học tập, rèn luyện để góp sức xây dựng quê hương".

Trong không khí hòa bình hôm nay, lớp trẻ Vạn Tường luôn tự hào về chiến thắng vĩ đại năm xưa. Anh Võ Thành Đạt, Bí thư Đoàn xã Vạn Tường cho biết: Đoàn xã thường xuyên tổ chức cho đoàn viên, thanh niên về nguồn tại các di tích, giúp các bạn trẻ hiểu hơn về lịch sử đấu tranh giải phóng dân tộc, qua đó bồi đắp lòng yêu nước, trách nhiệm với cộng đồng. "Chúng tôi biết ơn thế hệ cha ông đã hy sinh xương máu vì độc lập dân tộc. Thế hệ trẻ hôm nay phải tiếp nối truyền thống, gìn giữ thành quả, cống hiến để quê hương, đất nước ngày càng giàu đẹp", anh khẳng định.

Bảo tàng Chiến thắng Vạn Tường được đưa vào sử dụng từ năm 2005, đến nay đã được nâng cấp, tôn tạo khang trang với 132 tư liệu ảnh, 56 hiện vật cùng nhiều tài liệu quý về những trận đánh lịch sử. Nhờ sự đầu tư này, Bảo tàng trở thành điểm đến hấp dẫn, đáp ứng nhu cầu tham quan, trải nghiệm của người dân và du khách.

Anh Trương Ngọc Nam, hướng dẫn viên tại Bảo tàng, luôn tự hào khi kể cho du khách nghe về những câu chuyện trên vùng đất anh hùng: "Mỗi hiện vật gắn với một câu chuyện, mỗi câu chuyện gắn với một con người, một gia đình. Khi thuyết minh, tôi như được sống lại không khí hào hùng năm xưa".

Không chỉ dừng lại ở hoạt động tham quan, Hội Cựu chiến binh xã Vạn Tường còn duy trì nhiều hình thức giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ nhân dịp các ngày lễ, kỷ niệm. Những buổi gặp gỡ, sinh hoạt cộng đồng, tham quan di tích trở thành cầu nối giữa quá khứ và hiện tại, giữa thế hệ cha anh và con cháu hôm nay. Qua đó, lịch sử không chỉ được lưu giữ trong Bảo tàng, mà còn lan tỏa trong từng gia đình, từng mái nhà, làm bền chặt hơn sợi dây đoàn kết của cả cộng đồng. ■

Gìn giữ hồn quê giữa nhịp sống mới

Trong nhịp sống hối hả của đô thị hóa, ở xã Gia Hưng (Ninh Bình), vẫn còn một "khoảng lặng" thấm đẫm hồn quê. Đó là nơi mà những câu hát chèo, tiếng trống, nhịp phách vẫn vang lên đều đặn, níu giữ nét đẹp truyền thống của cha ông, hun đúc tình yêu văn hóa trong lòng mỗi người dân.

Năm 2018, CLB đàn, hát dân ca và chèo Liên Sơn chính thức ra đời, bắt nguồn từ sự đồng điệu trong tâm hồn của những người gắn bó cả đời với ruộng đồng nhưng trái tim luôn ngân nga câu hát. Ban đầu chỉ có vài chục thành viên trung niên và cao tuổi, đến nay CLB đã phát triển lên 34 người, trong đó có cả học sinh. Nhiều gia đình có hai thế hệ cùng tham gia, tạo nên không gian sinh hoạt văn hóa vừa ấm cúng, vừa bền bỉ.

Ông Phạm Văn Tình, Phó Chủ nhiệm CLB chia sẻ: "Chúng tôi tự học là chính, nhưng nhờ Trung tâm văn hóa địa phương hướng dẫn thêm, ai cũng tiến bộ nhanh. Những trích đoạn chèo cổ như *Tấm Cám*, *Lưu Bình - Dương Lễ*... phải học hằng tháng trời mới dựng được, nhưng càng khó càng thêm yêu".

Trong CLB, cao tuổi nhất là ông Đinh Quang Chi (85 tuổi) và vợ là bà Hoàng Thị Sứa (79 tuổi). Hơn nửa thế kỷ gắn bó với văn hóa văn nghệ, bà Sứa luôn tự hào: "Tình yêu với chèo đã ngấm vào máu, nên giờ dù tuổi cao vẫn thấy mình còn nợ chèo, nợ quê hương". Hai người con của ông bà cũng tiếp bước, góp giọng vào chiếu chèo Liên Sơn, minh chứng cho sự bền bỉ của truyền thống gia đình.

Hình ảnh đẹp còn hiện diện ở cô bé Lê Diệu Linh (16 tuổi), đã tham gia CLB từ năm 12 tuổi. Ngoài giờ học, em đều cùng bà nội luyện tập những điệu chèo cổ. Với Linh, chèo là lời ca tiếng hát, là "hồn cốt văn hóa Việt", thứ gắn kết em với quê hương và gia đình.

Dù mưa gió, mỗi buổi sinh hoạt của CLB vẫn đông đủ. Ai nấy đều đến đúng giờ, áo the, khăn mỏ quạ, trống phách, đạo cụ… chuẩn bị chu đáo. Họ cùng nhau học hát, tập đàn, chia sẻ cách luyến láy, nhả chữ và hơn hết là chia sẻ niềm vui sống. CLB còn tích cực tham gia biểu diễn trong các lễ hội, sự kiện lớn nhỏ ở địa phương và cả ngoài tỉnh. Tiếng hát của họ cất lên ở đình làng, ở hội diễn, mang theo cả hồn đất, hồn người Gia Hưng.

Sự tồn tại và phát triển của CLB chèo Liên Sơn không chỉ là nỗ lực giữ gìn một loại hình nghệ thuật truyền thống, mà còn là minh chứng cho sức sống bền bỉ của văn hóa làng xã. Chèo ở đây là nhịp cầu nối các thế hệ, là "trường học" đặc biệt để lớp trẻ thấm thía cội nguồn, để người già gửi gắm ký ức, để cộng đồng thêm gắn kết.



Thế hệ trẻ đến với nghệ thuật truyền thống luôn được ông bà tận tình hướng dẫn

Trong một làng quê nghèo, giữa bao bộn bề mưu sinh, tiếng trống chèo Liên Sơn vẫn vang vọng, nhắc nhớ rằng: Văn hóa truyền thống không bao giờ mất đi nếu có những bàn tay gìn giữ, có những trái tim tiếp lửa và có cả cộng đồng cùng chung tay.

ANH TÚ

NAM ĐỊNH "ĐẤT GIÁ" TOP 10 CHÂU Á:

Bài toán hiệu quả và bài học bền vững?

● NGUYỆT LAM

Thép Xanh Nam Định vừa gây tiếng vang khi được Transfermarkt định giá lọt vào top 10 CLB đắt giá nhất châu Á (thuộc AFC Champions League 2). Với tổng giá trị đội hình 9,21 triệu euro, đội bóng thành Nam đứng cùng nhóm với những tên tuổi lớn như Al-Nassr, Al-Wasl, Gamba Osaka hay Pohang Steelers.

Đây là tín hiệu cho thấy sự trỗi dậy của một thế lực mới, nhưng cũng đặt ra câu hỏi: Chi tiền "tấn" để mua "sao" liệu có đổi lại hiệu quả lâu dài? Và nhìn rộng ra, câu chuyện Quảng Nam phải rút lui khi ông bầu ngừng đầu tư lại gióng lên hồi chuông cảnh tỉnh cho cả nền bóng đá Việt Nam.

Bài toán chưa có đáp số

Transfermarkt xếp Nam Định thứ 9 trong danh sách đội hình đắt giá AFC Champions League 2, đồng thời dẫn đầu V.League 2025/26 với tổng giá trị 9,21 triệu euro. Để đạt được vị thế này, đội bóng thành Nam đã "chơi lớn", họ có tới 9 cầu thủ ngoại trong danh sách, trong đó 5 người mới gia nhập CLB. Đội bóng này hiện cũng có những cái tên từng chinh chiến tại các giải đấu hàng đầu châu Âu. Đáng chú ý là thủ môn Caique (được định giá 800.000 euro), tiền vệ Njabulo Blom (950.000 euro) và tiền đạo Nam Phi Percy Tau (người từng chơi cho Brighton ở Ngoại hạng Anh) được định giá 1 triệu euro. Đây là những bản hợp đồng hiếm thấy ở V.League về giá trị lẫn tầm ảnh hưởng.

Bên cạnh đó, Nam Định vẫn duy trì được bộ khung nội binh giàu kinh nghiệm, kết hợp cùng thế hệ cầu thủ trẻ khát khao chứng tỏ bản thân. Dưới bàn tay của HLV Vũ Hồng Việt, đội bóng thành Nam đặt mục tiêu không chỉ bảo vệ ngôi vương quốc nội mà còn tiến sâu tại AFC Champions League 2. Sự đầu tư này mang lại thành công tức thời đó là mùa 2023/24, Nam Định lần đầu vô địch V.League sau nhiều thập kỷ, tạo nên bước ngoặt lịch sử.

Tuy nhiên, bài toán hiệu quả chưa thể trả lời ngay. Việc rơi vào bảng F cùng những đối thủ mạnh như Gamba Osaka (Nhật Bản) và Ratchaburi (Thái Lan) sẽ là thước đo thực chất. Mùa trước, dù chiêu mộ nhiều tân binh, Nam Định vẫn không tạo được dấu ấn ở đấu trường quốc tế. Lịch sử V.League cũng cho thấy, không ít "đại gia" đầu tư lớn nhưng chưa chắc đã gặt hái thành tích xứng tầm. Tiền bạc có thể giúp tăng sức cạnh tranh, nhưng thành công còn phụ thuộc vào sự ổn định, tính gắn kết và chiến lược đường dài.

Điểm tích cực là sự bạo chi của Nam Định đã góp phần nâng giá trị toàn giải đấu. V.League 2025/26 lần đầu vượt mốc 52 triệu euro tổng giá trị đội hình, tăng gần 10 triệu euro chỉ sau một mùa. Những bản hợp đồng "bom tấn" không chỉ nâng chất lượng chuyên môn, mà còn giúp V.League trở nên hấp dẫn hơn với khán giả và nhà tài trợ. Dẫu vậy, chi tiêu không lồ cũng đặt ra yêu cầu phải có kế hoạch tài chính tương xứng. Nếu chỉ dựa vào túi tiền của ông bầu mà không có nền tảng tự chủ, rủi ro đổ vỡ là điều hoàn toàn có thể xảy ra.

Phát triển bền vững và bài học từ Quảng Nam

Trong khi Nam Định đang tận hưởng hào quang, thì CLB Quảng Nam lại để lại nốt trầm khi bất ngờ rút lui ngay trước thềm mùa bóng mới. Từng là nhà vô địch V.League 2017, đội bóng xứ Quảng tan rã trong lặng lẽ, không một thông cáo chính thức. Nguyên nhân cốt lõi là sự phụ thuộc quá lớn vào một nguồn tài trợ duy nhất. Khi ông bầu ngừng chi tiền, CLB lập tức tê liệt vì không có doanh thu từ bán vé, tài trợ thương mại hay bản quyền truyền hình để duy trì hoạt động.

Hệ quả của việc Quảng Nam bỏ giải rất nặng nề. Hàng trăm cầu thủ, HLV, nhân viên mất việc chỉ sau một đêm. VPF phải "chữa cháy" bằng cách đưa PVF-CAND lên thay thế, khiến lịch thi đấu và kế hoạch các CLB khác bị đảo lộn. Về hình ảnh, đây là đòn giáng mạnh vào uy tín của V.League, khi một đội bóng chuyên nghiệp có thể biến mất chỉ trong tích tắc. Điều này khiến các nhà tài trợ, đối tác quốc tế e ngại hơn khi cân nhắc gắn bó lâu dài.

Vấn đề này không mới. Các chuyên gia đã nhiều lần cảnh báo rằng bóng đá Việt Nam vận hành theo kiểu "ông bầu nuôi đội" quá lâu. Sự thiếu đa dạng hóa nguồn thu, không có kế hoạch tài chính 3-5 năm và thiếu cơ chế giám sát chặt chẽ dẫn đến hệ quả CLB dễ sụp đổ khi dòng tiền bị ngắt. Quảng Nam chỉ là ví dụ điển hình nhất, nhưng thực tế nhiều đội bóng khác cũng đang sống lay lắt trong tình trạng tương tự.



Nam Định đang trong ánh hào quang, nhưng để có tương lai ổn định lại phải giải được bài toán tự nuôi sống mình Ảnh: VPF

Để tránh những bi kịch tái diễn, V.League cần siết chặt kỷ luật tài chính. Một số giải pháp có thể tính tới như yêu cầu CLB ký quỹ tài chính bắt buộc trước mùa giải, tăng chế tài với những trường hợp bỏ giải và giám sát chặt việc thực hiện tiêu chí cấp phép CLB chuyên nghiệp. Song song, các đội bóng phải chủ động xây dựng mô hình phát triển bền vững bằng cách đầu tư đào tạo trẻ, phát triển học viện, khai thác bản quyền, bán vé, bán áo đấu và mở rộng mạng lưới tài trợ. Đây mới là con đường giúp CLB sống khỏe lâu dài, thay vì phó mặc vào ví tiền của một "ông bầu".

Câu chuyện Nam Định cho thấy sức mạnh của việc đầu tư mạnh tay đó là từ chỗ quen chật vật trụ hạng, họ đã vươn lên ngôi vương V.League và bước ra sân chơi châu lục với dàn cầu thủ trị giá hàng triệu euro. Nhưng trường hợp Quảng Nam, lại là hồi chuông cảnh tỉnh về việc một đội bóng từng vô địch quốc gia, vẫn có thể tan rã nếu thiếu nền tảng tài chính vững chắc.

Để bóng đá Việt Nam phát triển bền vững, chúng ta cần một sự cân bằng giữa tham vọng ngắn hạn và chiến lược dài hạn. Đầu tư vào cầu thủ ngôi sao có thể mang lại hiệu ứng tức thời, nhưng song song phải là sự chuyên nghiệp trong quản trị, tài chính và chính sách. V.League chỉ thực sự vươn tầm khi các CLB học cách tự nuôi sống mình, còn Ban tổ chức tạo ra cơ chế công bằng, minh bạch và ràng buộc trách nhiệm.

Nam Định đang là minh chứng cho khát vọng vươn tầm, nhưng chính họ và cả bóng đá Việt Nam cần tự trả lời câu hỏi quan trọng nhất: Sau ánh hào quang "đắt giá", đâu mới là nền tảng của sự thành công lâu dài? ■

Trải nghiệm quý giá

Đội tuyển bóng chuyền U21 nữ Việt Nam vừa trở về nước sau chuyến thi đấu tại Giải bóng chuyền U21 thế giới 2025 ở Surabaya (Indonesia). Dù hành trình tại đấu trường thế giới không thực sự suôn sẻ nhưng việc được thi đấu, cọ xát với các đội bóng mạnh đã mang đến những bài học và trải nghiệm quý giá cho các cầu thủ trẻ Việt Nam.

Tại giải, U21 nữ Việt Nam (hạng 25 thế giới) thi đấu rất tốt khi giành 4 trận thắng trước Indonesia (hạng 62 TG), Serbia (hạng 8 TG), Canada (hạng 21 TG), Puerto Rico (hạng 15 TG) và chỉ chịu thua Argentina (hạng 7 TG), xếp thứ hai ở bảng A. Thế nhưng sau đó Liên đoàn Bóng chuyền thế giới (FIVB) đã hủy kết quả các trận tại bảng A của U21 nữ Việt Nam (trừ trận cuối với Puerto Rico) vì cho rằng đội có một VĐV không đủ điều kiện thi đấu. Thay vì tranh tài ở vòng 1/8 thì các cô gái Việt Nam phải xuống thi đấu vòng tranh hạng 17 - 24.

Được sự động viên của Ban huấn luyện cùng sự sẻ chia của người hâm mộ, các học trò của HLV Nguyễn Trọng Linh đã đứng dậy để chiến đấu và có được chiến thắng thuyết phục với tỷ số 3-1 trước Ai Cập (hạng 11 TG) ở vòng tranh hạng 17 - 24. Dù sau đó thua 1-3 trước Chile (hạng 17 TG) ở vòng tranh hạng 17- 20 nhưng các cô gái Việt Nam đã kết thúc hành trình đầy cảm xúc của mình bằng chiến thắng 3-0 trước Cộng hòa Dominica (hạng 13 TG), qua đó xếp hạng 19 chung cuộc.

Lần đầu được tham dự sân chơi thế giới, các cô gái Việt Nam không khỏi bỡ ngỡ. Thế nhưng bằng sự quyết tâm, đoàn kết và nỗ lực các cô gái trẻ đã có những màn trình diễn ấn tượng, khi đánh bại được nhiều đội bóng có thứ hạng cao hơn và đến từ các nền bóng chuyền phát triển. Vượt qua sự cố đáng tiếc, U21 nữ Việt Nam đã thể hiện tinh thần tuyệt vời, không bỏ cuộc và cho thấy khát khao chiến thắng. "Mỗi trận đấu tại giải, các tuyển thủ khi bước ra sân với quyết tâm và trách nhiệm cao vì màu cờ sắc áo Việt Nam. Các cầu thủ luôn có tinh thần đoàn kết và không nản chí trong bất cứ tình huống nào. Họ rất đáng được trân trọng, chắc chắn họ sẽ còn tiến xa trong sự nghiệp", HLV Nguyễn Trọng Linh bày tỏ niềm tự hào về các học trò.

Trải qua 8 trận đấu với 6 trận thắng, những Thùy Linh, Quỳnh Hương, Phương Quỳnh, Ánh Thảo… đã cho thấy sự tiến bộ và tiềm năng lớn. Không chỉ chuyên môn mà các cầu thủ trẻ Việt Nam còn thể hiện tinh thần thi đấu vững vàng và kiên cường trước khó khăn. Những va chạm với các đối thủ mạnh sẽ giúp họ trưởng thành hơn để một ngày không xa được gọi lên ĐTQG.

BẢO ANH

V-LEAGUE 2025/26:

Bất ngờ đến từ tân binh và Việt kiều

● **KHẢI HƯNG**

Vòng khai mạc V-League 2025/26 khép lại với nhiều cung bậc cảm xúc: Những cú vấp của ứng viên vô địch, sự trở lại mạnh mẽ của các CLB giàu truyền thống, chiến thắng giàu cảm hứng của tân binh và dấu ấn từ làn sóng cầu thủ Việt kiều. Ngay từ vạch xuất phát, giải đấu đã hé lộ sự khốc liệt và hấp dẫn.



Trận derby Thủ đô giữa CAHN và Thể Công Viettel thu hút gần 12.000 người có mặt trên khán đài

Bốn ứng viên sáng giá cho chức vô địch là Nam Định, Hà Nội FC, Công an Hà Nội (CAHN) và Thể Công Viettel đều khởi đầu vòng 1 không như mong đợi. Hà Nội FC thất thủ 1-2 trên sân Thống Nhất trước Công an TP.HCM trong ngày khai mạc. Đội bóng Thủ đô kiểm soát bóng nhiều nhưng thiếu hiệu quả ở khâu dứt điểm, lại bộc lộ những sai lầm phòng ngự. Nhà đương kim vô địch Nam Định cũng phải nhờ đến hai bàn thắng muộn của Lý Công Hoàng Anh và Kevin Phạm Ba mới ngược dòng thắng Hải Phòng 2-1 trên sân Thiên Trường. CAHN và Thể Công Viettel chia điểm trong trận derby Thủ đô kịch tính, nơi sự giàu kinh nghiệm của CAHN chỉ đủ giữ lại 1 điểm trước lối chơi quyết liệt của đối thủ trẻ trung.

Những cú vấp ấy cho thấy các "ông lớn" chưa đạt phong độ tốt nhất, đồng thời khẳng định sự tiến bộ rõ rệt của những đội bóng tầm trung. Khi mùa giải năm nay áp dụng hai suất xuống hạng trực tiếp, tính khốc liệt càng gia tăng, buộc mọi CLB phải nhập cuộc với tinh thần quyết liệt ngay từ vòng đầu.

Nếu các ứng viên vô địch khởi đầu chật vật, thì các tân binh lại có màn ra mắt giàu cảm hứng. Phải làm khách trước Hồng Lĩnh Hà Tĩnh (hiện tượng mùa trước) nhưng Ninh Bình không hề nao núng. Dù sớm bị dẫn trước, thầy trò HLV Albadalejo Castano Gerard vẫn vùng lên mạnh mẽ để thắng ngược 3-1 nhờ các bàn của Đức Chiến, Quang Nho và Gia Hưng. Một chiến thắng ngay trên sân khách không chỉ mang đến 3 điểm, mà còn khẳng định Ninh Bình đủ tiềm lực để được xếp vào nhóm ứng viên cạnh tranh ngôi vương.

Tân binh PVF-CAND cũng tạo dấu ấn bằng thắng lợi 2-1 trước SLNA. Dù chỉ có ít ngày chuẩn bị, tập thể trẻ trung dưới tay HLV Thạch Bảo Khanh đã thi đấu máu lửa, khẳng định khát vọng ở sân chơi chuyên nghiệp. Không phải tân binh hoàn toàn, nhưng Công an TP.HCM cũng có thể coi là "lính mới" của mùa giải. Ngay trận ra quân, họ đánh bại Hà Nội FC 2-1, khép lại mạch đối đầu toàn thua suốt nhiều năm. Chiến thắng này không chỉ là món quà ý nghĩa cho CĐV TP.HCM, mà còn là tuyên ngôn về sự trở lại của một thế lực từng vang bóng. Đáng chú ý, một "tân binh trong hình hài cựu binh" khác là Becamex TP.HCM cũng khởi đầu tưng bừng khi thắng HAGL tới 3-0 ngay tại Pleiku Arena, tạm thời dẫn đầu bảng xếp hạng sau vòng 1.

Bên cạnh kết quả chuyên môn, vòng khai mạc còn ghi nhận bầu không khí sôi động trên khán đài. Theo thống kê, tổng cộng 46.450 khán giả đã đến sân, trung bình 6.636 người/trận. Sân Hàng Đẫy, nơi diễn ra derby giữa CAHN và Thể Công, đón nhiều khán giả nhất (11.950 người), kế đến là sân Thống Nhất với lễ khai mạc hoành tráng (10.000 người).

Một điểm nhấn đáng chú ý khác là sự xuất hiện đông đảo cầu thủ Việt kiều. Việc nới quota lên 2 suất/CLB đã biến V-League thành điểm đến hấp dẫn, không chỉ cho những thủ môn và ngôi sao đã khẳng định như Văn Lâm, Patrik Lê Giang, Kevin Phạm Ba, mà còn cho lớp trẻ mới mẻ như Chung Nguyen Do, Brandon Ly hay Vadim Nguyễn.

Ngay vòng mở màn, Chung Nguyen Do (Ninh Bình) vào sân từ hiệp 2 và góp công trong bàn thắng ấn định 3-1 vào lưới Hồng Lĩnh Hà Tĩnh. Vadim Nguyễn (Đà Nẵng) cũng chơi xông xáo, suýt kiến tạo bàn thắng với đường chuyền kỹ thuật. Cả hai đều cho thấy tiềm năng lớn, mở ra phương án bổ sung cho U23 Việt Nam khi đội tuyển chuẩn bị vòng loại châu Á 2025.

Thực tế, làn sóng Việt kiều góp phần nâng cao tính cạnh tranh của V-League. Họ mang đến nền tảng đào tạo quốc tế, phong cách chuyên nghiệp, đồng thời bổ sung lựa chọn nhân sự cho đội tuyển quốc gia. Vấn đề còn lại là khả năng hòa nhập với môi trường bóng đá Việt Nam, nơi khác biệt cả về văn hóa, nhịp sống lẫn phong cách thi đấu. Tuy vậy, chỉ cần thích nghi tốt, họ hoàn toàn có thể trở thành quân bài chiến lược cho HLV Kim Sang-sik và sau này là đội tuyển quốc gia. Đây chính là nguồn "phù sa mới" mà bóng đá Việt Nam cần khai thác hiệu quả.

Vòng khai mạc V-League 2025/26 cho thấy một diện mạo đa sắc màu: Ứng viên vô địch loạng choạng, tân binh bùng nổ, Việt kiều để lại dấu ấn. Khi "vạn sự khởi đầu nan" đã đi qua với những bất ngờ khó lường, người hâm mộ có quyền kỳ vọng vào một mùa giải bùng nổ, nơi ngôi vương chỉ thuộc về đội bóng thật sự bản lĩnh và giàu khát vọng.■

TIN **THỂ THAO**

Sẽ kiểm tra giới tính tại SEA Games 33

Chủ nhà SEA Games 33 Thái Lan vừa công bố sẽ triển khai kiểm tra giới tính đối với vận động viên nữ, tùy theo yêu cầu của từng môn và quy định của liên đoàn quốc tế tương ứng. Tổng cục Thể thao Thái Lan khẳng định sẽ giám sát toàn bộ quy trình và các VĐV không được phép từ chối yêu cầu kiểm tra.

Đây là một bước đi nhạy cảm, khi trước đó các tổ chức quốc tế như Ủy ban Olympic Quốc tế từng chỉ đạo kiểm tra cần vừa có yếu tố khoa học, vừa tôn trọng nhân phẩm, thay vì kiểm tra đại trà bằng hình thể.

K.TUẤN

Cử tạ chuẩn bị cho SEA Games 33

Diễn ra từ ngày 20 - 26.8 tại Cung thể thao Tiên Sơn (Đà Nẵng), Giải cử tạ vô địch quốc gia 2025 có sự tham dự của 180 lực sĩ đến từ 23 đơn vị, trong đó quy tụ đầy đủ lực sĩ hàng đầu trong nước. Giải đấu là cơ hội để Ban huấn luyện đội tuyển cử tạ Việt Nam đánh giá phong độ của các tuyển thủ cũng như tìm kiếm thêm những gương mặt xuất sắc chuẩn bị cho SEA Games 33 vào cuối năm tại Thái Lan.

Từ đầu năm đến nay, cử tạ Việt Nam đã tham dự các giải quốc tế như vô địch Đông Nam Á, vô địch trẻ Đông Nam Á, vô địch châu Á, vô địch trẻ châu Á 2025.

H.L

Giải Taekwondo vô địch Đông Nam Á

Thi đấu tại phường Nha Trang (Khánh Hòa) đến ngày 25.8, Giải Taekwondo vô địch Đông Nam Á 2025 thu hút hơn 370 võ sĩ, dự tranh các nội dung đối kháng (lứa tuổi thiếu niên U14, trẻ U17 và vô địch) và biểu diễn quyền (nội dung tiêu chuẩn, sáng tạo). Các đội tuyển tham dự giải gồm: Chủ nhà Việt Nam, Brunei, Campuchia, Indonesia, Lào, Malaysia, Myanmar, Philippines, Singapore.

Lực lượng của Taekwondo Việt Nam có nhiều gương mặt nổi danh như: Châu Tuyết Vân, Nguyễn Thị Lệ Kim, Liên Thị Tuyết Mai, Trần Thị Ánh Tuyết, Bạc Thị Khiêm…

L.H

Hà Nội nhất toàn đoàn Giải đấu kiếm VĐQG

Kết thúc các nội dung tranh tài tại Giải đấu kiếm VĐQG 2025 ở TP Hải Phòng, các VĐV của Hà Nội đã thi đấu xuất sắc khi giành 7 HCV, 9 HCB, 6 HCĐ. Nổi bật là việc kiếm thủ số 1 Việt Nam Vũ Thành An đã trở lại xuất sắc giành tấm HCV kiếm chém cá nhân nam và kiếm chém đồng đội nam cho đại diện Thủ đô. Với thành tích này, Hà Nội đã vượt qua TP.HCM (3 HCV, 3 HCB, 6 HCĐ) và chủ nhà Hải Phòng (1 HCV, 1 HCB, 7 HCĐ) để giành ngôi nhất toàn đoàn.

Giải năm nay quy tụ gần 180 VĐV đến từ 8 đơn vị, gồm: Hà Nội, TP.HCM, CAND, Hải Phòng, Bắc Ninh, Thanh Hóa, Quảng Ninh và Nghệ An, thi đấu ở 15 nội dung cá nhân, đồng đội và hỗn hợp dành cho kiếm liễu, kiếm ba cạnh và kiếm chém.

V.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

YouTube sẽ dùng AI để xác minh độ tuổi người dùng

YouTube sẽ triển khai thử nghiệm một công nghệ mới sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) nhằm xác minh độ tuổi người dùng, với mục tiêu bảo vệ tốt hơn đối tượng thanh thiếu niên trên nền tảng này. Theo YouTube, hệ thống AI sẽ tự động đánh giá xem người dùng có dưới 18 tuổi hay không, dựa trên nhiều tín hiệu như loại video họ tìm kiếm, danh mục video đã xem, hoặc thời gian tồn tại của tài khoản.

Công nghệ mới sẽ được triển khai thử nghiệm đầu tiên tại Mỹ trong vài tuần tới, áp dụng cho một nhóm người dùng nhỏ. Sau đó, nếu kết quả khả quan, YouTube sẽ mở rộng triển khai ra các thị trường khác. Nếu hệ thống xác định người dùng là thanh thiếu niên, nền tảng sẽ tự động áp dụng các biện pháp bảo vệ phù hợp, như tắt quảng cáo cá nhân hóa, bật công cụ chăm sóc sức khỏe kỹ thuật số và hạn chế hiển thị một số nội dung.

P.M

Thái Lan đề xuất vở kịch "Nang Yai" lên UNESCO

Bộ Văn hóa Thái Lan sẽ đề xuất vở kịch bóng truyền thống "Nang Yai", một loại hình nghệ thuật có lịch sử từ thế kỷ XV để UNESCO công nhận là một thực hành bảo vệ tốt trong bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể. Bà Paetongtarn Shinawatra, Thủ tướng tạm thời kiêm quyền lãnh đạo Bộ Văn hóa cho biết, Thái Lan sẽ nộp hồ sơ với tên gọi "Phục hồi truyền thống Nang Yai dựa vào cộng đồng tại Thái Lan" vào tháng 3 năm 2026, nhằm đưa vào Danh sách Thực hành Bảo vệ Tốt của UNESCO.

"Nang Yai" là loại hình kịch bóng cổ xưa, được biểu diễn trong cung điện, đền chùa và tại các sự kiện cộng đồng. Nội dung thường xoay quanh "Ramakien", phiên bản Thái của sử thi "Ramayana". Các nghệ sĩ sử dụng những con rối lớn bằng da bê hoặc da trâu, chiếu bóng nhờ ánh sáng từ lửa để kể chuyện qua hình ảnh.

TRÂM ANH

NGÀY VIỆT NAM TẠI PHẦN LAN:

Lan tỏa hình ảnh Việt Nam bản lĩnh, sáng tạo

P.MINH

Tại Quảng trường Narinkkatori, trung tâm thủ đô Helsinki, Phần Lan đã diễn ra "Ngày Việt Nam - Viet Nam Day", sự kiện ngoại giao văn hóa có quy mô lớn nhất của cộng đồng người Việt tại Phần Lan từ trước tới nay. Sự kiện thu hút gần 5.000 khách tham dự.



Ngày Việt Nam tại Phần Lan là nhịp cầu thắt chặt tình hữu nghị giữa hai nước

Chương trình do Đại sứ quán Việt Nam tại Phần Lan phối hợp với các hội đoàn người Việt tại Phần Lan tổ chức, với sự đồng hành và tài trợ của các cơ quan thuộc chính quyền trung ương và địa phương như Helsinki, Espoo, Tampere, Business Finland và doanh nghiệp, cùng sự tham gia nhiệt tình của đông đảo cộng đồng người Việt.

Ngày Việt Nam 2025 diễn ra vào dịp toàn thể người Việt Nam trong và ngoài nước đang tưng bừng trong lễ hội lớn của non sông, kỷ niệm 80 năm ngày Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9 và cũng là năm đất nước kỷ niệm nhiều sự kiện lịch sử trọng đại.

Với chủ đề "Kỷ nguyên vươn mình", sự kiện đem đến hình ảnh một Việt Nam giàu bản sắc, tự hào với bề dày lịch sử nhưng năng động, đổi mới, hội nhập và khát vọng vươn xa. Hình tượng Trống đồng và Chim Lạc được lựa chọn làm điểm nhấn cho hình ảnh chủ đề năm 2025 - biểu trưng cho cội nguồn, sức sống bền bỉ và khát vọng bay xa của dân tộc Việt trong kỷ nguyên mới.

Tại buổi lễ, Đại sứ Phạm Thị Thanh Bình nhấn mạnh tầm quan trọng của sự kiện trong việc củng cố đoàn kết cộng đồng, tăng cường giao lưu và hợp tác Việt Nam - Phần Lan, đồng thời khẳng định những thành tựu to lớn của đất nước trong 80 năm qua đã tạo nền tảng vững chắc để Việt Nam tự tin vững bước vào "kỷ nguyên mới".

Dự sự kiện, khách mời được trải nghiệm đa dạng các hoạt động văn hóa nghệ thuật đặc sắc Việt Nam từ múa, trình diễn võ thuật Vovinam, biểu diễn áo dài truyền thống; thưởng thức không gian ẩm thực Việt với những món ăn đặc trưng nổi tiếng như phở, bánh mì; tham dự khu triển lãm và xúc tiến thương mại và đầu tư Việt Nam - Phần Lan giới thiệu các sản phẩm du lịch, kinh tế, đầu tư, kết nối cơ hội hợp tác giữa hai nước. Tại sự kiện còn có khu vui chơi với những trò chơi dân gian truyền thống giúp gắn kết, gìn giữ văn hóa cho thế hệ trẻ thu hút sự quan tâm và đánh giá cao của bạn bè quốc tế. Và đặc biệt hơn cả, với màn diễu hành áo dài có sự tham gia của các đại biểu và khách dự, đã mang đến một hình ảnh Việt Nam duyên dáng, giàu bản sắc văn hóa dân tộc.

Trong khuôn khổ sự kiện, một chuỗi tọa đàm về tăng cường hợp tác Việt Nam - Phần Lan, bảo tồn và duy trì tiếng Việt, câu chuyện truyền cảm hứng từ những chuyên gia, trí thức Việt tại Phần Lan, tới kỹ năng làm việc tại Phần Lan… nhận được sự hưởng ứng, đóng góp tích cực của các chuyên gia, học giả Phần Lan và Việt Nam, mang lại nhiều thông tin, kiến thức cho những người quan tâm.

Ngày Việt Nam 2025 không chỉ là lễ hội văn hóa, ẩm thực, mà còn là nhịp cầu thắt chặt tình hữu nghị Việt Nam - Phần Lan, lan tỏa hình ảnh một Việt Nam bản lĩnh, sáng tạo, giàu tiềm năng, cùng hướng tới một kỷ nguyên hòa bình, hợp tác và phát triển bền vững. ■

GÓC BÌNH LUẬN

Thay đổi nhận thức

LƯƠNG SAN

Trong những năm gần đây, mức tiêu thụ rượu bia của giới trẻ Thái Lan đang có xu hướng giảm rõ rệt. Đây là tín hiệu tích cực cho sức khỏe cộng đồng, phản ánh sự thay đổi trong nhận thức của cả một thế hệ. Họ đang dần lựa chọn lối sống lành mạnh, an toàn và văn minh hơn.

Theo số liệu của Cục Thống kê Quốc gia, tỷ lệ thanh thiếu niên Thái Lan từ 15-24 tuổi uống rượu đã giảm từ 34,7% năm 2021 xuống chỉ còn 24,8% vào năm 2024. Xu hướng này không chỉ diễn ra tại Thái Lan, mà còn được ghi nhận ở nhiều quốc gia có truyền thống tiêu thụ rượu mạnh như Mỹ, Anh, Australia... Các chuyên gia chỉ ra hai yếu tố chính. Thứ nhất, các giá trị xã hội thay đổi: Lối sống lành mạnh, chăm sóc bản thân được đề cao. Thứ hai, nhiều người trẻ có xu hướng sống cùng gia đình lâu hơn, dưới sự giám sát của cha mẹ, với những quy tắc nghiêm khắc giúp hạn chế việc sử dụng rượu bia.

Một khảo sát mới đây cho thấy, 72,3% thanh thiếu niên Thái Lan ủng hộ các hoạt động không có rượu bia, đặc biệt trong thời gian Mùa chay Phật giáo. Đây là minh chứng rõ ràng cho sự thay đổi trong nhận thức: Giải trí, vui chơi và gắn kết xã hội không nhất thiết phải gắn liền với rượu bia.

Quỹ Thúc đẩy Sức khỏe Thái Lan cùng các tổ chức xã hội đã chủ động lan tỏa thông điệp này thông qua Hội thảo "Thanh niên Năng động: Lựa chọn Tuyệt vời nhất là bỏ rượu bia". Giám đốc Rungarun Limlahapan khẳng định: Mục tiêu của chúng tôi là giảm tiêu thụ rượu, đồng thời truyền cảm hứng để tất cả cùng hành động vì một xã hội khỏe mạnh hơn.

Dù xu hướng chung là tích cực, nhưng mối đe dọa từ rượu lậu vẫn hiện hữu. Năm ngoái, một vụ ngộ độc methanol tại quận Khlong Sam Wa (Bangkok) đã cướp đi sinh mạng ít nhất 6 người và hơn 20 người khác nhập viện. Vụ việc phơi bày vấn nạn rượu giá rẻ, sản xuất trái phép và pha cồn công nghiệp độc hại. Methanol có thể gây mù lòa, tổn thương gan và tử vong chỉ sau vài giờ uống. Thực tế này là lời nhắc nhở rằng, cuộc chiến chống rượu bia không chỉ nằm ở khía cạnh thay đổi thói quen, mà còn đòi hỏi sự quản lý nghiêm ngặt và kiên quyết từ phía Chính phủ. Bởi chỉ cần buông lỏng kiểm soát, thanh thiếu niên, những người dễ bị cám dỗ và áp lực xã hội có thể bị kéo trở lại vòng xoáy rượu bia.

TS Udomsak Sae-ngow (Đại học Walailak) cho rằng, giới trẻ vẫn chịu áp lực từ môi trường học đường, bạn bè nơi rượu bia được coi là "chất xúc tác xã hội". Tuy nhiên, những chiến dịch ý nghĩa, sự hỗ trợ từ cộng đồng và thông điệp "giao lưu không cần rượu bia" đang dần khẳng định một chuẩn mực mới.

Sự thay đổi nhận thức này là sự khởi đầu của một thế hệ trẻ có ý thức hơn về sức khỏe, về tương lai và những giá trị sống tích cực. Họ đang chứng minh rằng sự gắn kết cộng đồng, niềm vui và hạnh phúc không cần phải đánh đổi bằng thức uống có cồn. Đó chính là bước ngoặt đầy hy vọng cho một xã hội lành mạnh hơn, nơi người trẻ dám chọn tỉnh táo, dám sống khác và dám khẳng định bản thân bằng những giá trị bền vững. ■